

Citiți în acest număr:

Despre stupefiante și toxicomanii: eterul, cocaina, morfina, etc.

ANUL II. No. 4. — 5 FEBRUARIE 1928

24 Pagini

PREȚUL 8 LEI

REALITATEA

(SAU LUCRURILE AȘA CUM LE VEDEM CU OCHII)

ILUSTRATA

ABONAMENTE: Pe un an 350 lei;
pe 1/2 an 180 lei; pe 3 luni 100 lei.

APARE TOTDEAUNA DUMINECA
Editor și Redactor: J. B. SIMA

Redacția și Administrația:
Cluj, Str. Regina Maria, 36.

Renumiți artiști de cinema DOUGLAS FAIRBANK și soția sa MARRY PICKFORD.

„REALITATEA ILUSTRATĂ”
revistă săptămânală

—o—
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Cluj—str. Regina Maria Nr. 36—Cluj
Telefon 4-46

Pentru București: Calea Victoriei 39.
Telefon 63-92

—o—
PREȚUL ABONAMENTULUI:
Pe un an întreg . . . Lei 350
Pe o jumătate de an . . . „ 180
Pe trei luni . . . „ 100

—o—
PENTRU STRĂINĂTATE:
Pentru America . . . \$5
Jugoslavia și Cehoslovacia . lei 500

—o—
Editor și Director: J. B. SIMA
Secretar de redacție: N. Constantin

Stupefiantele

A FACEREA cu stupefiantele dă de lucru gazetelor, opiniei publice și judecătorului de instrucție: aluzii în coloanele de ziar, comentarii în gura cetățenilor și discrete citații în cabinetul judeului.

Scandalul prezintă elemente suficiente pentru a forma un subiect nimerit în saloane, la cafenea, la club. În definitiv, după ce vulgul s'a împărțit din senzația zilei, — Terente, Munteanu, etc., — lumea bună avea drept la un scandal distins.

Oferă din plin acea categorie de răsfățați ai soartei pe cari belșugul și viața sedentară îi plictisise crunt. Domnii și doamnele acestea n'au avut norocul să guste voluptatea muncii istovitoare, să cunoască nevoile și grijile. Domnii și doamnele cari au intrat acum în gura lumii n'au avut fericirea de-a fi puși, ca noi, fără arme, în fața vieții, de a da bătălii, de-a cunoaște înfrângeri și victorii, — rezultat al eforturilor, al stăruinței, al încrederii în puterile proprii.

N'au fost obligați să muncească pentru a trăi, să lupte pentru a izbândi.

Truda altora le-a cruțat ostenețile. Dorința lor a fost satisfăcută cu promptitudine. S'au moleșit. Au gustat din toate plăcerile. S'au plictisit. Civilizația oferă și fructe bune și fructe viemănoase. De cele bune erau sătni. Cum or fi cele rele?

Așa se naște viciul.

Și pentru că nu pot găsi o justificare, o consolare a păcatelor lor depun străduințe să le propage. Sunt prinși alții, sunt prinse altele în hora blestemată, — și hora se lărgește. Datorită aceleiași vieți trândave, aceluiaș neurastenizant trai bun, din lipsă de griji și ocupații, — deasemeni din snobism, — neofiiți se prind în joc.

Așa se 'ntinde viciul.

Scandalul a izbucnit acum. Câteva obrazuri sunt feștelite, câteva nume sunt motolite.

Distinse personaje dau de lucru ziarelor și cabinetelor de instrucție. E vorba de sancționarea penală a acestui nou delict pe care legiuitorii

de până acum nu-l prevăzuseră. Deocamdată, chiar, în ipoteza că distinsele personaje n'ar putea să se învățiască în mnașamaa înaltelor protecții, magistratul e pus în încercătură căci nu știe ce articol din lege să le-aplice pe frunte.

Deocamdată s'ar putea întreprinde o altă acțiune: denunțarea numelui lor, o largă publicitate în jurul lor, — pentru că toată lumea să-i cunoască și să-i evite cu justificată repulsiune.

ION PAS.

BULETIN SĂPTĂMÂNAL

D UPĂ cât se pare din comentariile presei cotidiene încercările guvernului de a contracta în străinătate împrumuturi mai mari, cari ar fi avut scopul de a servi la stabilizarea leului, n'au dus la nici un rezultat.

Ministrul nostru de externe, d. Titulescu, cu toate acestea își continuă drumul în străinătate, astfel în ziua de 25 Ianuarie va fi la Roma, iar de aici va pleca direct la Berlin. D-sa este investit cu puteri depline spre a lichida definitiv litigiile dintre România și Germania, înlesnindu-se astfel reluarea vechilor raporturi economice între cele două țări.

În chestiunea împrumuturilor guvernul desminte printre șire, că ar fi urmărit tratative cu diferite consortii în acest sens. Cu toate acestea s'a contractat un împrumut intern de cinci sute milioane lei, care ar servi pentru refacerea căilor ferate și achitarea unor datorii vechi ale acestora.

Între alte chestiuni importante la ordinea zilei vedem surirea în țară a mai multor experți financiari străini chemați de guvern spre a fi consultați în privința stabilizării. Între aceștia sunt domnii Gaston Jéze, Quesnay, șeful de studii al Băncii franceze și inginerul Dantry. Aceștia se vor ocupa cu chestiuni referitoare la Banca de emisiune.

Aceste consultații sunt rezultatul convorbirilor avute de d. Vintilă Brătianu la Geneva cu experții financiari ai Ligii Națiunilor.

Deci toate desmințirile guvernului în chestiunea împrumutului sunt făcute așa zicând numai „de ochii lumii”, căci împrumutul propriu zis se va face în conformitate cu recomandarea experților financiari ai „Ligii Națiunilor”, neavând chemarea lor în țară rostul unor simple studii tehnico-financiare.

În legătură cu mult trâmbițata remaniere a guvernului, aflăm din sursă oficială, că nu se va mai face, nici chiar aceea privitoare la Ministerul de Finanțe.

În legătură cu campania de răsturnare a opoziției și cu lupta îndârjită pe toate căile, guvernul a decis să ia cele mai drastice măsuri în consecință. În acest sens a avut loc un consiliu de miniștri, la care a fost invitat și directorul general al Siguranței din țară, d. Voinescu. Se bănuiește că s'au dat acestuia instrucții severe cu privire la mișcarea opoziției și a pregătirilor de rezistență ale guvernului.

Altă senzație la ordinea zilei este descoperirea unui complot unguresc pus la cale împotriva țării noastre,

de Budapesta. În acest complot au fost arestați mai mulți studenți unguri din Ardeal și sunt iminente noi arestări.

Tot ca material de senzație se poate numi și descoperirea în legătură cu stupefiantele dela București, din care vedem decăderea morală, bordelizarea ciocoinii noastre.

Anume s'au descoperit la București mai multe cluburi, frecventate de așa zisă „lume înaltă sau bună”, toți morfinomani și cocainiști, cari făceau trafic cu aceste stupefiant, otrăvindu-se și atrăgând în societățile lor destrăbălate și decăzute, tot mai multă lume. Parchetul continuă cercetările, în cari sunt implicați mulți doctori, farmaciști, „prinți”, „nobili”, femei de toate categoriile, unele dela noi, altele străine, încât numele lor pune pe gânduri multă lume. Cercetările sunt în curs și suntem curioși cum se vor termina.

I N chestiunea continuilor înarmări secrete ale ungariilor, „Mica Antantă” a hotărât să protesteze energic la Liga Națiunilor. Textul protestului a fost semnat Duminică de miniștri de externe ai României, Jugoslaviei și Cehoslovaciei și Luni a fost înaintat „Societății Națiunilor.”

M ARE senzație a făcut în presa mondială ruptura din partidul comunist rus. Astfel mai nou agenția „Tass” din Moscova anunță, că în urma hotărârii conducerii partidului au fost expulzați din aceea localitate peste 30 de foști membri marcanți ai partidului. Între aceștia vedem pe Trotzki, Smirnof, Radek, Smilga, Rakowski, Kamenev, Zinoviev și alții, cari au fost deportați în Siberia, pierzându-li-se urma.

Cântec de supărare

Visuri albe,
Visuri sfinte,
Visuri pline de iubire,
A murit cu voi odată
Frunza'n codru ruginită,
Vestejită și brumată.
Azi când nopțile coboară
Negre taine mă 'nfiară,
Țin cu gândurile sfat
Și suspin înduioșat.
Ieri urcam al vieții munte,
Azi cu braze-adânci pe frunte,
Număr firele cărunte.
Ani ai tinereții mele:
Fericite rândunele,
Undo ați plecat în zări,
Peste câte țări și mări?
Căci al toamnei vânt turbat
Cuibul vi-l-a sfărâmat.

Doruri negre,
Doruri triste,
Pe iubirea mea străină
Cădo galbena uitare —
Viața fără de lumină
E-un convoi de 'nmormântare.
Vântul plânge, iarna vine,
Moartea își ascute coasa,
Și s'apropie de mine.
Ca un fulg ușor de nea
S'a topit iubirea mea.
Sorb miresme otrăvitoare
Lâng'al viselor sicriu.
Și din nouri de pustiu
Cădo 'ndoliata floare.

Visuri albe,
Visuri moarte,
Lângă-al inimei mormânt
Tremură o cruce 'n vânt.
JUSTIN ILIEȘU

Primele transporturi importante de aur, de după război, din America în Europa: Franța a primit un împrumut mare și în gara St. Lazare din Paris se descarcă cele 198 butoaie cu monede de aur (zece milioane dolari) destinate Băncii naționale franceze

IN GRĂDINA MORTEI

OPIUL și RACHIUL, iată două noțiuni sinonime cu **MIZERIA, RUINA, DECĂDEREA și RUȘINEA** vieții omenești.

Opiul își alege victimele dintre oamenii din Orient, din țările de Răsărit, mai ales din China și India, unde milioane de ființe omenești au căzut pradă acestei otrăvi.

După cum opiu ruinează pe oriental, tot astfel rachiul și alte băuturi spirituoase și stupefiantele distrug pe Europeanii civilizați. Un mare învățat a spus: alcoolul omoară jumătate din omenire și nimicește familia.

În ultimul timp opiu și rachiul au reinceput, cu mai multă furie, opera lor de distrugere, înregistrând biruințe noi și făcând milioane de victime.

Traficul cu opiu alcătuiește una dintre cele mai ipocrite probleme, ce se desbat la Liga Națiunilor, mai ales în ceea ce privește acele țări, care făcând parte din Ligă, au păreri hotărâtoare și se ocupă totodată de acest trafic rușinos.

Acum un sfert de veac, când China a refuzat să introducă această otrăvă în țară și a protestat împotriva introducerii forțate, Anglia și Japonia și-au trimis vasele de război, în mările Chineze, ca să amenințe cu moarte imperiul ceresc, dacă nu va îngădui importul opiuului.

Nu de mult, Liga Națiunilor, cu toată autoritatea de care dispune, s'a ocupat de chestiunea aceasta. Rezultatul la care a ajuns a fost nul, pentru simplul motiv că se atingeau interesele a doi dintre cei mai însemnați membrii din Ligă: ale Angliei și Japoniei.

(Articol reeditat la cerere).

În ilustrația noastră se găsește GRĂDINA MORTEI: cu coasa în mână grădinarul harnic, care e moartea, își seceră an ce an milioanele de victime, dintre bețorii de opiu și de rachiul. Cu o mână moartea culege, cu cealaltă seamănă jalea, durerea, arântul curmat, ruina și rușinea omenească. Cu un spectru dinapoia morții, apare cuvântul opiu scris din cranile celor morți de această otrăvă.

Stupefiantele înseamnă distrugerea multor zeci de mii de oameni.

Același efect pe care-l are fumaarea Opiului pentru popoarele din răsăritul Asiei — și de curând și pentru unii dintre europeni, îl are și morfina, un derivat al opiuului, cocaina, eterul, hașișul și alte stupefiante.

Mii, sute de mii de jugăre de pământ sunt acoperite cu floarea de mac, din care se fabrică opiu. Acest opiu aduce câștig bun celor cari îl cultivă, în schimb el nimicește milioane de oameni și degenează sute de mii de familii. Desigur că aceasta n'are nici o importanță, atâta vreme cât guvernele din Londra și Tokio încasează, sub formă de impozite asupra traficului cu opiu, sume enorme. Nici n'ar putea fi altfel: dela război țările sunt înglobate în datorii și e nevoie de venituri, pe orice cale, indiferent dacă aceste venituri sunt produse pe urma degradării și lacrimilor omenești.

Priviți ilustrația din fruntea acestei pagini și vedeți că fiecare floare înseamnă un **CAP DE MORT**. Desenatorul a fost bine inspirat când a scris cuvântul **OPIU** cu cranile victimelor, pe care această otrăvă le face.

Victimele făcute de cealaltă otrăvă, soră bună cu opiu, **RACHIUL**,

nu sunt mai de învidat. **FABRICILE NOASTRE DE SPIRT**, zi după zi, varsă milioane de litri de otrăvă, în viața a sute de mii de familii, cari după urma rachiului au ajuns în mizerie, de râsul lumii și la marginea prăpăstiei.

După cum s'ar pune capăt răului produs de opiu, prin împiedecarea cultivării macului, tot astfel nenumăratele victime ale rachiului ar fi salvate, dacă s'ar închide fabricile de spirt, de lichioruri și de vinars.

Dar după cum se cultivă opiu, pentru că el aduce câștiguri mari cultivatorilor și fabricilor, care-l prefac în otrăvă, precum și guvernelor din țările care-l exportă. **TOT AȘA** guvernele europene nu distrug și nu închid fabricile de spirt, pentru că de pe urma lor încasează venituri însemnate. Nu numai guvernele au beneficii, dar și cei cari pregătesc aceste otrăvuri au câștiguri de **TREI SUTE LA SUTĂ**.

Statul vrea să **CĂȘTIGE**, indiferent de ce păfesc cei slabi, cari cad victimă acestor otrăvi, indiferent că se nimicesc sute de familii, indiferent că sute de mii de copii rămân orfani, sau se nasc schilozi de pe urma rachiului.

La ce folosesc toate spitalele, toate sanatoriile, toate clinicile, a căror întreținere costă sute de milioane lei pe an, dacă nu se curmă dela rădăcină răul, care pe lângă celelalte boale și suferințe omenești, mai mult decât toate, dnce la ruina și degradarea unui neam și a unui popor.

• • •

Dar orice **PROTEST** împotriva acestor două rele: a opiuului și a rachiului, este zădarnic. Atâta vreme cât îndărătul răspândirii lor stă dorința de câștig, ele vor continua să inflorescă, ori cât de mare ar fi suferința pe care o produc.

Fără îndoială că e mai blândă moartea în urma glonțului de revolver în cap, decât moartea pe urma otrăvirilor de felul rachiului, al opiuului, al morfinei sau al cocainei.

Sinuciderea n'are urmări decât pentru victima singură a acestui act de nebunie. Cu vremea sinucigașul e uitat.

Rachiul opiu și stupefiantele însă, nu distrug numai pe cel care le soarbe cu lăcomie, dar sapă temelia întregii familii și are urmări în toată linia de urmași, până la a treia și chiar a cincea generație. Averi întregi se prăpădesc, familii cinstite și onorabile se ruinează și sunt conduse pe drumul rușinei și al decăderii.

• • •

Cel care cade victimă rachiului opiuului sau stupefiantelor, începe astfel: „**VOIU GUSTA ACUM ODATĂ SĂ VĂD CUM ESTE**” sau „**BEAU NIȚEL CA SĂ-MI UIT DE NECAZURI.**” Sărmanii de ei! Nu știu că această primă gustare va deschide pofta pentru gustări tot

(Citiți urmare pe pagina 11)

(12)

J. H. Rosny

Roman din timpurile preistorice tradus de N. C.

PARTEA II.

CAPITOLUL IV.

Alianța între om și mamut

Luna Nouă se mărise; se apropia noaptea în care ea să răsară tot atât de mare ca și Soarele. Iar într-o seară, din aceste timpuri, Kzammii și Ulhamrii poposiau la 20 mii de coți unui de alții. Era tot pe țărmul Fluviului. Kzammii ocupau un loc uscat din ținut; se încălziau în fața Focului roșu, și mâncau ciosvârte mari de carne, căci vânătoreea fusese îmbelșugată, în vreme ce Ulhamrii își împărțiau în tăcere, la umbra rece și umedă, câteva rădăcini și carnea unui porumbel.

La zece mii de coți de țărm, Mamuții dormiau printre Sicomore. În timpul zilei îndurau prezența nomazilor; noaptea însă, se arătau mai bănuitori, fie că vor fi cunoscut cursele, fie că se simțiau stânjenți, în odihna lor, de o altă viață, decât aceea a neamului lor. În fiecare seară, deci, Ulhamrii se îndepărtau dincolo de ținutul, în care mirosul lor putea să fie supărător.

Iar de data această, Naoh își întrebă tovarășii:

— Nam și Gaw sunt pregătiți să îndure oboseală? Picioarele lor sunt sprintene, și pieptul plin de aer?

Fiul Plopului răspunde:

— Nam a dormit în timpul zilei. Pentru ce să nu fie gata de luptă?

Iar Gaw la rândul său zise:

— Fiul Saigei poate să străbată cu toată iuteala, distanța care-l desparte de Kzammii.

— E bine! Naoh cu ajutoarele sale tinere va merge către Kzammii. Vor lupta toată noaptea spre a cuceri Focul.

Nam și Gaw dintr-o săritură se ridicară și urmară pe Voivod. Nu se puteau bizui pe întineric, spre a surprinde inamicul: o Lună aproape plină se ridica pe cellalt țărm al marelui Fluviu. Dânsa părea când pe dea'ntregul roșie, în dreptul ostroavelor, când sfâșiată de un șirag de plopi înalți, printre care să fărâmița în luni mai mici; uneori dânsa se afunda în undele negre, în care chipul său tremurător amintea un nou strălucitor de vară, care

acum se țara ca un balaur de armă, acum se alungia ca o lebădă; o pânză de solzi și de mică se imprăștia din cercul său și se revărsa oblic dela un țărm la cellalt.

Ulhamrii își iuțiră mai întâi mersul, alegând locuri unde ierburile erau scurte. Pe măsură ce se apropiau de tabăra Kzammilor, pașii lor se încetinesc. Mergeau paralel unul cu altul, despărțiți de intervale mari, pentru ca să poată supraveghea o suprafață cât mai mare posibilă, și să nu poată fi înconjurați. Deodată, la cotitura unui răchitiș, flăcările străluciră, depărtate încă: lumina Lunii le făcea și mai palide.

Kzammii dormiau: trei paznici întrețineau Focul și supravegheau noaptea. Ulhamrii, piții îndărătul arborilor, pândiau tabăra, cu o poftă nebună. Ah! Dacă ar putea să fure măcar o scântie! Aveau gata pregătite rămurele uscate și crengele tăiate mărunțel: Focul nu va mai muri în mâinile lor, până când să-l închidă în cușca de coajă, căptușită pe dinăuntru cu pietre late. Dar cum să te apropii de flăcără? Cum să înșeli luarea aminte a Kzammilor, ațâțată din noaptea în care Fiul Leopardului apăruse în fața Focului lor?...

Naoh spuse:

— Iată. În timpul ce Naoh va urca dealungul Fluviului, Nam și Gaw vor rătăci pe câmpie, în jurul taberii Măncătorilor de Oameni. Din când în când se vor arăta. Când dușmanii se vor năpusti pe urma lor, o vor lua la fugă, dar nu cu toată iuteala, căci trebuie ca Kzammii să nădăjduiască să-i poată prinde, și să-i urmărească multă vreme. Nam și Gaw vor întrebuița tot curajul lor ca să nu fugă prea repede... Ei vor duce pe Kzammii până aproape de Piatra Roșie. Dacă Naoh nu-i acolo, vor trece printre Mamuții și marele Fluviu. Naoh va regăsi urma lor.

Tinerii nomazi tremurau. Le era foarte greu să se știe despărțiți de Naoh, în fața Kzammilor înfrico-

șatori. Supuși, se strecurară printre ierburi, în vreme ce Fiul Leopardului se îndrepta către țărm. Trecu vreme multă... Apoi Nam se arătă îndărătul unui copac și dispăru iar; numai decât și umbra lui Gaw se desemnă pe furie, printre ierburi. Paznicii dădură alarma; Kzammii se ridicară în dezordine, cu urlete lungi, și se adunară în jurul conducătorului lor. Acesta era un războinic de statură mijlocie, îndesat ca și Ursul peșterilor. Ridică de două ori măciuca sa, rosti cuvinte aspre, și dădu semnalul.

Kzammii alcătuiră șase cete, risipite în semicerc. Naoh, plin de îndoială și de neliniște, îi privi dispărând; apoi, nu se mai gândi decât să cuceriască Focul.

Patru oameni îl păziau, aleși dintre cei mai puternici. Mai ales unul părea foarte de temut. Tot atât de îndesat ca și Voivodul, și de statură mai înaltă, chiar mărimea ghioacei sale, îi trăda puterea. Stătea drept în lumină. Naoh putu să deosebiască falca lui enormă, ochii umbriți de arcade păroase, picioarele scurte, triunghiulare și masive. Mai puțin vânjoși, ceilalți trei înfățișau însă și ei piepturi largi și brațe lungi, cu mușchi tari.

Poziția lui Naoh era prielnică: Vântul, ușor dar stăruitor, sufla către dânsul, ducând mirosul său departe de paznici; Șacali dădeau târcoale prin câmpie, imprăștiind un miros pătrunzător; pe deasupra dânsul mai păstrase una dintre pieile vânațe. Aceste împrejurări îi îngăduiră să se apropie la 60 de coți de Foc. Se opri vreme îndelungată. Luna se ridicase deasupra Plopiilor, când Naoh se sculă și scoase strigătul său de războiu.

Surprinși de apariția lui neașteptată, Kzammii îl pândiau. Înămămurirea lor nu ținu mult: urlând cu toții, ei ridicau, care securea de piatră, care măciuca și care lancea.

Naoh strigă:

— Fiul Leopardului a venit, străpătând câmpiile, pădurile, munții și râurile, pentru că tribul său e fără Foc... Dacă Kzammii îi îngăduie să ia câțiva tăciuni, din Focul lor, dânsul se va retrage fără luptă.

Nu înțeleseseră aceste vorbe, spuse într-o limbă străină, tot așa cum n'ar fi înțeles urletul lupilor. Vă-

zând că-i singur, ei nu se gândiau decât să-l măcelărească. Naoh se dete îndărăt, în nădejdea că se vor imprăștia și că astfel îi va putea atrage departe de Foc; ei năvăliră cu toții.

Cel mai mare, îndată ce fu destul de aproape, aruncă o lance, cu vârful de cremă. O aruncă cu putere și bine ochită. Arma, atingând umărul lui Naoh, recăzu pe pământul umed. Ulhamrul, care voia să-și cruțe propriile lui arme, ridică sângeata și o svârli la rândul său. Șuerând, arma descrie o curbă; ea străpuse gâtul unii Kzammii, care șovăi și se întinse la pământ. Tovarășii săi scoțând urlete de căini, răspuseră deodată. Naoh de abea avu vreme să se trântiască la pământ, ca să se poată feri de vârfurile ascuțite, iar mănăstoria de oameni, socotindu-l lovit, se năpustiră ca să-l răpuie. Dânsul însă și sărise în picioare la luptă. Un Kzammii, lovit în pantece, încetă urmărirea, pe când ceilalți doi aruncau una după alta lăncile lor: din coapsa lui Naoh făcni sânge, dar acesta simțind că rana nu era adâncă, începu să se învârtă în jurul adversarilor săi, căci nu-i mai era teamă de a putea fi impresurat. Se depărta, revenia, așa încât în cele din urmă se găsi între Foc și dușmanii săi.

— Naoh e mai sprinten decât Kzammii! strigă dânsul. El va lua Focul și Kzammii vor fi pierdut doi războinici.

Sări mai departe; veni aproape de tot de flăcără. Și întinse mâinile ca să apuce un tăciune, când văzu, plin de turburare, că toți erau aproape mistuiți. Făcu înconjurul jăratecului, în nădejdea să găsească o creangă, pe care s'a poată ținea în mână: căutarea sa fu zadarnică.

Iar Kzammii veniau!

Voi să fugă, se poticni de un buștean și căzu, așa încât vrăjmașii săi izbutiră să-i ațină calea, înghețându-l în spre Foc. Măcar că jăratecul prindea un loc destul de întins și se găsea înălțat. Naoh l-ar fi putut trece. O desnădejde cumplită îi umplea pieptul; gândul de a se înapoia învins, în noapte, îi fu nesuferit. Ridicând totdeodată securea și ghioaca, dânsul primii lupta. (Urmarea în num. viitor).

Motto: „Cumpărarea pianului e chestie de încredere”

Garanția cea mai deplină

o oferă renumele
excelent al firmei

I. TRISKA

existență de 58 ani, cel mai
vestit depozit al branșei

Reprezentantul general al cunoscutei mărci „Förster”

Cluj, Str. Șaguna 14. Telefon 419.

Un nou record de innot japonez: printr'o serie de recorduri noi, inotătorul japonez Takaishi, pe care-l înfățișează ilustrația noastră (la stânga) s'a legitimat ca unul dintre cei mai serioși concurenți pentru campionatul mondial din anul acesta

D-ra dr. Pasadent din Berlin a fost numită arbită pentru jocurile olimpice din Amsterdam.

Un concurs original a fost instituit la Amsterdam între stenotypiste spre a fi aleasă cea mai bună stenotypistă care poate scrie fără să vadă literile.

Lupta pentru recordul lumii în durata de zbor s'a isprăvit fără de rezultat pe câmpul de aviație din Long Island. După două zile de zbor concurenții au trebuit să părăsiască lupta din pricina ceții. Ilustrația noastră arată pe unul din concurenți, Chamberlin.

Un alt concurent al recordului mondial pentru durata de zbor: Roger Williams

Plătim 100,000 de Lei

în schimb la 1200 Lei
fără examinare medicală,
ori cui, până la etatea de
85 ani, care se înscrie la
Instituția noastră:

„AMERICA“

Prima Soc. de Asigurare și Bancă

TURDA

Piața Mare No. 29.

Grăbiți cu toții a Vă înscrie.

Primim agenți destoinici.

Căutăm agenți în toată țara cu
provision mare.

P o e m

E seară târzie de Iarnă
Din întunecosul cer se revarsă,
Un joc frumos al fulgilor...
O! fulgi argintii și sglobii de zăpadă

Un tânăr simpatic, cu fața lividă,
În fața porțiței de fer s'a oprit.
Privește fereastra, cu floarea de ghiață
Sub care se află odorul iubit...

Un suflu s'a bate spre floarea de ghiață
La geamul la care fetița veni...
Iar dragostea care, pe dânsi-i desparte,
Aprinse văpae și geam aburi...

E liniște tainică'n casa adormită,
Și nimeni nu poate să știe ce-a fost...
Doar singurul tânăr cu fața lividă,
Ar știi ca s'o spună la toți pe de rost...

E seară târzie de Iarnă...
Din întunecatul cer se revarsă...
Un joc frumos al fulgilor,
O! fulgi argintii și sglobii de zăpadă...

BARBU ARGINTEANU.

Izvoarăș din margine de sat

Eu mă duc te las de-acuma singur
Printre flori s'alergi-tu răsfățat,
Să-ți îngâni-tu șoapta fermecată
Izvoarăș din margine de sat.

Vezi că ochii mei sunt plini de lacrimi,
Vezi tu chipul meu îndurerat?
— Tu-ți îngână șoapta fermecată
Izvoarăș din margine de sat.

Soartea vrea să nu fim împreună —
Tu aici — iar eu instreinat
— Tu-ți îngână șoapta fermecată
Izvoarăș din margine de sat.

Să privești cum ese luna—singură
Dintre dealuri după ce-a'nserat,
— Și-ți îngână șoapta fermecată,
Izvoarăș din margine de sat.

Eu mă duc-te las de-acuma singur
Printre flori s'alergi-tu răsfățat,
Și i-ți zic rămâi — rămâi cu bine
Izvoarăș din margine de sat.

EMIL V. CÂMPIANU.

I a r n ă

Ninge.

Câmpu-i alb. N'anzi un sgomot.
Doar pădurea 'n jalnic clocot

Plânge.

Cântul

A 'ncetat de mult. Năvalnic,
Se frământă trist și jalnic

Vântul.

Cerul

E năprasnic — greu. Când vine
Parcă cade peste mine

Cerul.

Toarnă

Norul fulgi cât vezi cu ochii.
Azi... e ziua babei Dochii...

... Iarnă...

T. BRAGA — Chișinău.

Romantă

Undeva, departe, plâng castanii
Lăcrămând la frunze pe poteci.
Fredonând acelaș cântec anii
Trec 'nainte ne'ndurați și reci!...

Undeva, departe, lângă geamuri,
Văd frumosu-ți chip îndurerat.
Din făgașuri de dureri spre tine
Întristate gândurile-mi cat.

...Ți-amintești iubirea după vremuri
Do privești așa în gol și plângi?
Par-că văd pleoapele cum tremuri,
În oftaturi inima cum frângi...

Sezi la geamuri visătoare și oftezi
Înfrățești durerea ți cu castanii
Cum trecu iubirea noastră trec,
Fredonând acelaș cântec, ani...

CONST. SORESCU SOARE.

Epigrame

De Aurel Chirescu Craiova
UNUI ASTRONOM

Când i-a dat o palmă omul,
În loc să sbiere, ce să vezi!...
Era vesel astronomul,
Căci văzuse... stele verzi.

UNUI CASIER

Te niți cu jind la bani ce'n cassă
Stau tolăniți fără habar,
Căci ii ai pe toți în față,
Dar... n'ai nici unu 'n buzunar.

UNUIA, CARE — ZĂPĂCINDU-SE
— ZICE CĂ ȘI-A PIERDUT CAPUL

Tot îmi spun că-ți pierduși capul,
Dar ce-atăta supărare?!?...
Înțeleg, să mi te mănii
Când pierzi... ceva de valoare!..

În ziua de 8 Februarie 1928 se va sărbători centenarul nașterii marelui scriitor Jules Verne (mort la 24 Martie 1905 în Amiens). Jules Verne a fost un poet al științei, un scriitor cu o fantazie neobișnuită, care în romanele sale de aventuri se întemeia totdeauna pe date științifice. Dânsul a prevăzut, în chip genial, cele mai multe din decoperirile realizate de veacul nostru și a împărțășit, în straturile largi ale mulțimii sub forma de scrisori atrăgătoare pasionante, cunoștințe folositoare. Opera lui cea mai cunoscută o formează povestirea: „Cinci luni într'un balon“. Romanele lui au avut un succes enorm.

Inundațiile din Anglia: Bicicleta salvatoare, în nevoie.

M O D A

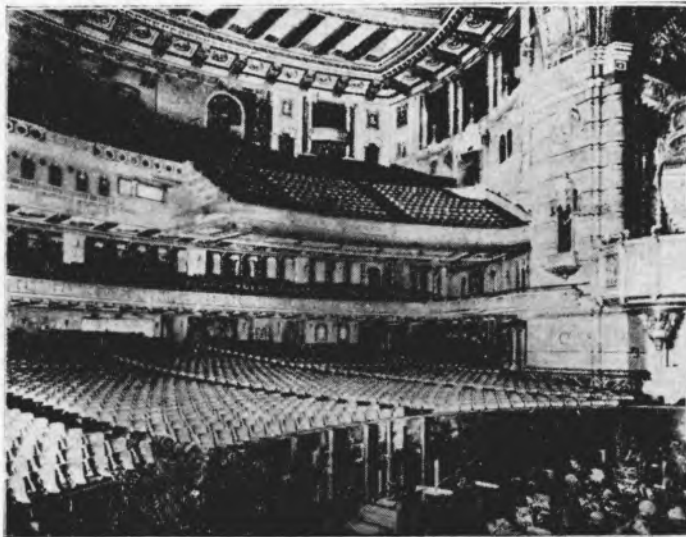
Rochii tricotate pe cât de simple pe atât de frumoase!

Toelete elegante de după amiază

Un record american

Sala de spectacol a teatrului Roxy — un record american — în care încap 11.000 de oameni. Teatrul se găsește în al 7-lea Avenue din New-York are un foyer fastuos și uriaș, împodobit cu gobelinuri veritabile și cu tablouri celebre. În teatru sunt 6186 de locuri și anume 2846 la parchet, 996 în balcon, rândul întâi, și 2344 în balcon rândul al II-lea. Din orice loc se poate vedea foarte bine scena. Pe culoarele largi pot sta 4000 de oameni în

picioare. Un resonator puternic, prevăzut cu toate aparatele moderne dă posibilitatea ca în orice colț al teatrului să se audă cel mai slab sunet. Intrarea în teatru se face prin 64 de uși. Orchestra poate cuprinde foarte ușor 110 muzicanți. Aparatul de luminare al scenei cântărește peste 50 de tone. Scena de asemenea foarte mare are 6 etaje, garderobe, buffet, sală de repetiții, săli de croitorie, ș. a. așa încât ar putea satisface perfect un mic orașel de provincie de la noi. Programul în acest teatru se repetă încontinuu, de la ora 2 p. m. până la 11 seara, iar Sâmbăta și Duminica de la 1 p. m. până la 11 seara și fără 1 minut întrerupere, reîncepând tot la câte două ore. Schimbarea decorurilor se face cu scene mișcătoare, așa că nu există pauză.

A. S. R. Principele Nicolae al României participând la exercițiile de sky instituite de Institutul de Educație Fizică, la Sinaia

Echipa KKASE din Cluj la sky

Teatru · Muzică · Artă

Opera din Cluj

Cluj. — Un ziar de dimineața a dat alarmă că sunt prea mulți cântăreți ruși la Opera Română din Cluj. Dacă am voi să fim în aceeași notă, am mai putea adăoga că sunt prea mulți Cehoslovaci în orchestra operei prea mulți unguri și unguroiaice în baletul și corul operei, și prea puțini români.

Ce urmează de aici? Să se porniască îndată o acțiune de eliminare a acestor elemente „străine“?

Dar rușii protestează că sunt numiți, ruși, străini și nu basarabeni, deci cetățeni români. Și apoi ei nu s'au îmbulzit la Opera Română, ci **au fost chemați**, aduși, recrutați din Basarabia de mult regretatul director Popovici Bayreuth, care știa ce splendidă pepinieră de buni cântăreți furnizează Basarabia tuturor corurilor bisericești, din Chișinău, Iași, București, precum și altor coruri din țară.

După ce acești basarabeni au fost aduși cu mari sacrificii la Cluj și au contribuit mult la creșterea prestigiului corului Operei Române din Cluj, din care cor, au ieșit apoi soliști basarabeni, care cum e basul Ujeicu, va deveni în curând o celebritate europeană — să li se dea acum cu piciorul acestor basarabeni, — sau ruși, străini, cum li se mai zice?

Să nu exagerăm. Xenofobia nu se poate exercita la Operă. Căci cine cere eliminarea tuturor rușilor, cehoslovacilor, ungușilor, polonezilor și altor elemente străine din corul, din orchestra, din întreg ansamblul Operei, acela cere implicit închiderea Operei Române, căci s'ar descompune totul.

Credeti oare că acei cari au creiat Opera Română la Cluj, d-nii Tiberiu Brediceanu și Constantin Pavel, n'au voit să aducă numai cântăreți români, numai orchestranți români, numai coriști români, numai balet românesc? Dar dacă nu poți găsi toate elementele necesare unei asemenea instituțiuni din rândurile românești, urmează oare că nici nu trebe să înfighebezi o asemenea instituțiune culturală și artistică?

Intrebarea aceasta și-au pus-o inițiatorii Operei din Cluj, cum desigur și-au pus-o și creatorii Operei bucureștene, cărora nu li se poate contesta nici patriotismul și nici naționalismul.

Și decisiunea luată de ei pornește din înțelegerea largă a misiunii unei Opere, aceea de a desvolta iubirea pentru muzică, dar în același timp a forma cântăreți noi din rândurile românești! Docamdată se va începe Opera română cu elemente românești **cari există**, și acele ce nu există încă, adică golurile, vor fi completate pentru un șir de ani, din elemente formate în străinătate, până ce se va ridica pe nesimțite rânduri noi și noi de cântăreți și muzicanți români.

Nu-i logic, omenesc și unica soluție posibilă?

Greșesc dar noii angajați ai Operei Române, când cearcă să alimenteze o mișcare ostilă contra cântăreților ruși sau basarabeni, când se plâng că sunt desconsiderați, nedreptățiți, folosiți numai ca a cincea roată la căruță, fiindcă cântăreții ruși și-ar înfinge prea mult coatele la banchetul Operei, și nu lasă loc cântăreților români.

Noul director general d. Prof. Bănescu, simțind acest curent, această agitație pornită contra rușilor, a luat o hotărâre bine cumpănită și cu vădit rezultat practic: lasă toate elementele tinere românești să se manifesteze, să se valideze, și nu în roluri secundare, ci pe primul front:

— Loc tinerilor talente! Publicul să fie marele judecător! Să aprecieze calitățile, să constate lipsurile și să dea sentința. Numai la lumina rampei se pot căli talentele noi.

Numai să nu se vorbească de persecuție. Căci mai curând poate fi vorba de mania persecuției. Cine oare poate persecuta elementele românești la Opera Română? Fostul director, d. V. Eftimiu, nu poate fi învinuit că i-a persecutat, căci tocmai d-sa a angajat un mănunchi frumos de elemente tinere românești, iar actualul director, încredințează acum acestora cele mai importante roluri.

Așa reprezentația ultimă cu Aida s'a dat aproape numai cu elemente românești. Unde înainte Amonasro era cântat de un italian, ungar sau armean, acum a fost cântat de d. **H. Dumitrescu**. Rolul marelui preot interpretat mai totdeauna de un rus, a fost interpretat de d. **Chirvai**. Toate celelalte roluri prime au fost cântate de români: d-na Nestorescu (Aida) d-na Aca de

Artistă de talent

Prin înclinațiunea grațioasă ce are spre cariera de actriță dramatică, precum și vioiciunea exemplară de care a dat dovadă, în execuția rolurilor, ce i s'au încredințat,

d-ra Sarmiza Cocorescu, — deși este numai de un an pe scenă, — a inspirat curajul marelui noastre actrițe d-nei Lucia Sturza Bulandra de a-i încredința roluri principale ca aceea a Logodnicei din „Taina“ și în „Domnișoara Nastasia“, în cari a avut un succes neașteptat.

Criticii dramatici au remarcat la timp acest lucru și au proorocit surprize frumoase.

Barbu (Amnerts), d. Apostolescu (Radames) d. Gavrilăscu (Regele) d. Chicișeanu (Solul).

Reprezentația s'a dat în bune condițiuni. Firește că nu se poate compara debutanții cu artiștii cu veche experiență. Abstracție făcând de unele scene au fost chiar la înalt nivel artistic.

Numai ar fi de dorit ca debutanții cari au multă îndrăzneală, în culise și pe stradă, să nu fie așa de stioși, de rezervați de emoționați, de ferecați în rezerva lor. Odată dar trebuie să înceteze și această emoțiune și stângăcie a primelor începuturi.

Ar fi bine să înceteze și claca specială formată din prieteni și binevoitori, cari prea subliniază demonstrativ cu aplauze, și când nu trebuie pe unii din tinerii cântăreți. Se simte îndată că e la comandă că e artificial, că e o demonstrație. E de preferat ca publicul **singur** să-și dea sentința prin aclamațiile lui, fără intervenția clacheurilor.

Dirijorul Perlea care a fost la pupitru, la reprezentația „Aidei“ a fost sărbătorit deosebit pentru măiestria cu care a condus ansamblul.

L. P.

Clujul are o nouă artistă

O sală neobișnuit de bine populată a aplaudat mercuri seară la Opera Română din Cluj o diletantă din societatea clujană cu frumoase însușiri lirice și dramatice, d-na

Mariuca Cojocariu. Eleva d-nei Aca de Barbu, fără studii prea îndelungate, fără perfecționări în străinătate, dar simțind un puternic impuls artistic, n'a mai vrut se aștepta, n'a mai putut răbda, și a cerut loc pe scenă.

Și a fost un debut fericit. A cântat fără cusur, a jucat excelent. Jucată, — sună însă prea artificial, — căci femeia aceasta a trăit și a suferit cu Santuzza, întreg zbuciumul unei siciliene geloase, îndurerată de infidelitatea iubitului.

Și publicul a simțit toate lacrimile eroinei.

Și apoi ce voce plină, limpidă strălucitoare în registrul de sus, cald în registrul de jos! Hotărât jucată, — nici profesora d-nei Cojocariu, nici direcția Operei, n'au de regretat, că au lansat pe aceasta în tează și bine înzestrată diletantă.

A dat un examen înaintea unui public imens și l'a trecut cu succes: **Dignus este intrare...**

Își poate dar continua studiile, și e sigur că vom avea o bună cântăreață. Infățisare impozantă, statui pentru marele eroine precum și calitățile vocii sunt garanții că Opera Română va avea o solistă bună.

D-na Solovieva a fost o dăgălașă Lola.

D. Tzicu noul element românesc dela Operă, ne-a dat un Alfio simpatice, dar încă cu multă tremă în voce.

L. P.

O viață petrecută în trăsurii

1.

În anunțai cu căruciorul
Se plimbă, legănat, odorul.

2.

Pe Lili-o plimbăntăi mătușa,
Apoi își plimbă ea păpușa.

3.

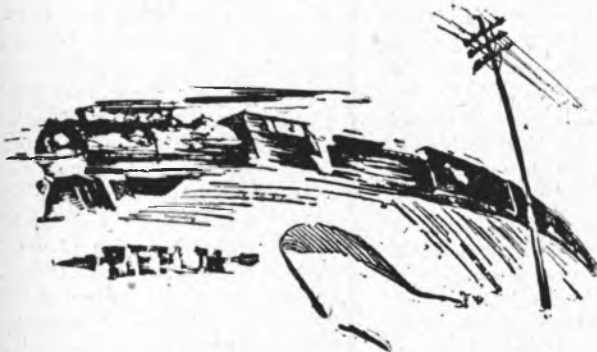
Dar trece-al anilor convoi
Și Lili cară la gunoi.

4.

Șo'nalja-o nonă treaptă'n viață,
Vedem cum vinde fructe'n piață.

5.

Apoi chemată de-un răvas
Se mută Lili la oraș.

6.

Nu-i mult decând plecă de-acasă,
Azi e frumoasă lăptăreasă.

7.

Apoi cu cănele bălaiu
Florica urcă în tramvai.

8.

Ăjunsă'ntr'un salon bogat
Oferă ceai unui bărbat.

9.

Apoi un domn de etichetă
O plimbă pe motocicletă.

10.

Și într'o zi un domn gentil
O urcă'n automobil.

11.

Și după dragoste senină —
Se plimbă'n propria-i mașină.

12.

A tot schimbat până'ntr'o zi
Un mire adevărat soal.

13.

Când cariera s'a sfârșit —
O'ncepe iar nn non sosit.

Furnizorul curții regale române

Argintărie.
Bijuterii de fine
Obiecte de artă
Ceasornice de
precizie

Nu cumpărați cadourile D-v., până ce n'ați vizitat
mai întâi marele magazin. — Prețuri ieftine și fixe!

Henry S. Braunfeld
Cluj, Piața Unirei Nr. 15. Telefon-interurban 643.

Grafologia

„Cunoaște-te pe tine însuși” este un adagiu care trebuie aplicat cât mai mult în viață. Grafologia, adică știința cu ajutorul căreia se poate stabili caracterul cuiva din scrisul său, permite cercetarea obiectivă a firei cuiva. Revista „Realitatea Ilustrată”, a angajat un grafolog special, care să analizeze caracterul cititorilor cari vor solicita acest lucru.

Pentru răspuns, care apare în această rubrică, în fiecare săptămână, solicitatorul va trimite un manuscris, pe cât posibil de dată mai veche, nu unul anume făcut, pentru cercetarea grafologică și scris cu cerneală, adăugând totodată o taxă de lei 60, pentru cercetările grafologice simple și 100 lei pentru acele în care e vorba de a analiza caracterul a doi îndrăgostiți, a doi logodnici, cari intenționează să-și lege viața laolaltă. În acest din urmă caz e nevoie bineînțeles de două scrisori: una a d-nei sau domnișoarei și cealaltă a viitorului soț.

I. Isaccea. Foarte precaut, melancolic, străduințele sale nu duc totdeauna la rezultate. A suferit multe în viață și frământările au lăsat în inima lui urme. Foarte religios și cu tendințe spre misticism. Cu bucurie dă ajutor celor din jurul său. Ii place muzica melodioasă. Dă prea multă atenție detaliilor, ceea ce dăunează obiectului urmărit.

II. Isaccea. Nu-și poate stăpâni nervii. Oarecare aberații sufletești se trădează din acest scris. Preferința lucrurilor mici, față de scopul general îi e caracteristică. Ii plac disputele, nu suferă însă contradicțiile. Bigot, e fără răbdare față de ceilalți dar poate face sacrificii pentru cei pe cari îi iubește. Ii place muzica clasică. Inteligentă dezvoltată, supra sexualitate, fire pătimașe. Scopuri mari, cu tendință spre misticism.

Dr. Trück — București. Nu-i place activitatea, dar dacă ar începe ceva, atunci lucrează cu febrilitate ca să-și atingă scopul. Nu mai dă îndărăt dela lucrul spre care a pornit. Incăpăținat. Lucrurile materiale îl preocupă în primul rând, dar are oarecare tendință spre misticism. Suflet bivalent: pe deoparte în afără este energie și hotărât; în sine e sentimental și moale. Cele două din urmă caracteristici nu le arată. Inteligent cu vederi largi. Egoist nu prea exagerat. Caracteristic îi sunt trăsături puternic masculine.

Un nou abonat. — Râmnicul-Sărat. Sensibilă cu nervi foarte simțitori. E tenace în general, însă gândurile ei alegă dintr-o parte într'alta, fără să urmărească scopul. Femeie cu alură nobilă, foarte inteligentă însă cu o concepție mărginită despre lume. Poate iubi cu pasiune, dar tot atât de puternic poate și urî. Dă mult pe exterior, îi plac culorile vii și parfumurile fine și tari. Fantazie bogată și în general suflet bun.

La Bruyère — București. Foarte multă ambiție, cultură mai puțin decât mijlocie, credința lasă foarte mult de dorit și are caracteristicile

de femeie care trăiește o viață intensă a nervilor: desordonată, gata de sacrificii până la extrem uneori, pentru ca altă dată să fie de o rigiditate de neînțeles. Netolerantă, ușor se aprinde și ușor se împacă.

S. C. — Buru. Suflet care acuma se dezvoltă, nehotărât, singuratic, ar dori să se cunoască și pe sine și lumea, are o fantazie foarte bogată și dorința de a ajunge un rol important. Iși închipuie că are dreptul la o poziție înaltă și simte că ar putea să corespundă acestei pozițiuni. Sufletul lui se va dezvolta într-o direcție bună, dacă ar avea un conducător. Sincer. Citește mult fără alegere și probabil va fi fericit.

Elena Muntean I. Suflet subtil. Are ambiții mari pentru artă. Lira și muzica îi sunt mai plăcute. Nu totdeauna energetică. Vrea să stăpâniască — în înțelesul bun al cuvântului. Iși urmărește totdeauna sco-

pul și-și alege bine societatea. Suflet bun, nu se lasă însă înșelată. Ii place singurătatea și meditația.

II. De asemenea suflet de artist și maniere distinse. Are trăsături de caracter aristocratice. Ii place singurătatea și muzica clasică. Suflet meditativ, totuși nu este sentimentală. În societate îi place mai mult să asculte decât să ia parte activă la discursuri. Are inimă bună. Și e gata să facă jertfe pentru alții.

III. Manierele nu sunt totdeauna naturale. Se simte în tot ce face oarecare artificialitate. Are inteligență și vederi largi în viață. Are multe însușiri bune și care sunt plăcute în societate. Ii place muzica și probabil că ocupă o poziție mai înaltă de unde poate comanda.

IV. Se aseamănă în multe cu cea de mai sus dar e mult mai natural. Fantazie mare. Dacă nu-și poate întâlni idealurile în viață atunci găsește refugiu în vis. Spirit inventativ și inimă călduroasă și gata de sacrificiu foarte spirituală, conștiințiozitate mare. În situații grave găsește repede liniștea necesară hotărârii lor.

Ionel Țintea I. Inteligentă dezvoltată. Vedere clară, dar problemele spirituale sunt cele de care se preocupă mai mult, decât de cele materiale. În societate vorbește cu mare ușurință și cu mult spirit, îi place muzica și probabil că și scrie muzică. Dă mult pe exterior nu numai pentru sine dar și pentru ceilalți. Nu știe să umble cu banii dar poate totuși câștiga bani. Caracter simpatice dar e pericoul veșnic de a cădea într-o iubire mare.

D. Stan II. Țintea. Mult spirit și fel glumeț de a fi. Are simț practic dezvoltat. Hotărât, încăpăținat și perseverent. Știe să vorbească cu fiecare așa încât să-i fie pe plac. Bun cunoscător de oameni, îi place societatea. Cauzeur bun. Un adversar de temut, deși poate aduce jertfă. Fire poruncitoare, care nu suportă stăpân.

Poșta redacției

UN ACCIDENT LA ZINGOGRAFIE A IMPIEDECAT APARIȚIA REVISTEI NOASTRE ÎN SĂPTĂMÂNA TRE-CUTĂ.

AȘ VREA SA ȘTIU

Această rubrică care de multă vreme n'a mai figurat în revista noastră, o redeschidem iar, de data aceasta modificată. Cititorii vor pune întrebări, de interes general bine înțeles, și tot cititorii vor răspunde. Într'un număr vor publica întrebările, iar în cel următor dintre răspunsurile primite dela cititori vom publica pe cel mai bun. Creem astfel corespondență, între cititorii noștri.

Aurel Chirescu — Craiova. Nastratin Hogea, eroul înțeleptului Anton Pann, a clădit odată un cuptor. Toți prietenii, cărora le-a arătat cuptorul, după ce-l prețuiau, se credeau datori să-i găsească oarecare mici cusururi, în ce privește așezarea lui. Nastratin Hogea, om împăciuitor, spre a fi pe placul fiecăruia, — după ce de câteva ori a stricat cuptorul, ca să-l așeze după voia prietenilor, s'a apucat în cele din urmă și l'a făcut pe rotile: imediat ce v'r'un cunoscut era de părere că n'a așezat bine cuptorul, el îl ducea să-l așeze după voia criticului.

Se pare că și noi, cu revista „Realitatea Ilustrată”, spre a fi pe placul tuturor cititorilor, ar trebui s'o așezăm pe rotile, s'o putem schimba după voia fiecăruia.

În ce privește muștrările pe care ni le faceți, observăm: ne-ați trimis târziu răspunsul la concursul „Cu ce se ocupă Domnul cu ce se ocupă Doamna” și dacă primim această plângerea a Dvs., nu luăm în considerare și socotim ca neavenite acuzațiile aproape injurioase pe care ni le aduceți. E maximum de indulgență pe care-l putem avea.

Pudra

LABORATORIUM

P u d r a

„LIA”

MEDALIE DE AUR

EXPOZIȚIE GENERALĂ

superioară

Lia

CHIȘINĂU

Pentru îngrijirea tinereții și frumuseții și pentru sănătatea părului și a gurei.

Preparatele ei nu conțin materii dăunătoare, întrucât se compun numai din flori și frunze, deci se prepară în general numai din uleiuri de plante.

1. Cremă de zi „Lia” 55 lei	8. Regenerator de piele „Lia” 60 lei	16. Praf brillant de unghii „Lia” 20 lei
2. Cremă de noapte „Lia” 60	9. Lapte de castraveți „Lia” 60	17. Stărpitor de păr depe obraz „Lia” 25
3. Cremă Glicerin „Lia” 60	10. Apă de gură „Liadont” 50	18. Stărpitor de păr depe corp „Lia” 150
4. Cremă de comfor „Lia” 55	11. Cremă de dinți „Liadont” 30	19. Spirit de păr „Liavol” 100
5. Cremă turcească Hanum „Lia” 110	12. Roș de buze lichid „Lia” 60	20. Spirit de urzici „Lia” 60
6. Cremă pentru cojirea obrazului „Lia” 100, 110, 120	13. Roș de obraz și de buze „Lia” 50	21. Antiodor „Lia” 40
7. Spirit de camfor „Lia” 75	14. Creion pentru sprincene „Lia” 45	22. Creion de gene și sprincene „Lia” 60
	15. Lac de unghii „Lia” 45	

Cereți prospecte gratis dela depozitele noastre!

Biroul de comande „Kozmesis”: B u c u r e ș t i, Str. Barbu Lăutarul 6

Conducătorii opoziției rusești au fost surghiuniți

RADEK

KAMENEW

SINOWIEW

RAKOWSKY

TROTZKY

Stalin împreună cu ceilalți membri ai consiliului rusesc a dat lupta decisivă împotriva opoziției tot mai amenințătoare: după meto-

dele țariste de odinioară el a expulzat în Siberia pe conducătorii adversari.

Poporul rusesc avea o zicătoare:

„Cerul e sus și țarul departe”. Trozky împreună cu tovarășii săi vor putea să se gândiască acum că zicătoarea poporului rus se poate apli-

ca și în alcătuirea Sovietică pe care au făurit-o.

—00—

Trozki a mai fost în Siberia

BOLȘEVICII au exilat în Siberia pe Trozky și pe ceilalți conducători ai opoziției rusești. Trozki, ca și tovarășii săi, cunoaște acele locuri reci și îngrozitoare. În 1907, după primele manifestări ale revoluției rusești a fost nevoit să trăiască acolo mai multă vreme. Reproducem mai la vale câteva pasaje din însemnările și scrisorile lui Trozki despre acele vremuri:

În închisoarea din Tobolsk, la 26 ianuarie 1927.

„Puțină vreme înainte de Tobolsk, un ajutor al ispravnicului ne-a eșit în cale. Paza a fost totuși rădăcină, au încetat hoinărele prin ulițele satelor, dar sa pus la dispoziția familiilor sănii comode acoperite.

La vre-o zece verste (o verstă e 1066 metri) de Tobolsk, ne-au eșit în cale doi „factori politici” (funcționari ai Siguranței) pe cari cât ce i-a zărit ofițerul și-a și luat „măsurile”: a alergat înaintea convoiului, a pus pe soldați să se dea jos din sănii. Au fost nevoiți biștii să alerge pe jos, toate cele zece verste, cu arma pe umăr; și blestemau și injurau în șoaptă pe căpitanul lor.

„Doctorul, care — fiind cel mai bătrân dintre noi — a fost chemat în cancelarie la Tobolsk, ne-a povestit că noi cu toții, sub pază militară, trebuie să fim duși, cu o iuțea de 40—50 de verste zilnic, la Obdorsk. De aci până la Obdorsk sunt 1200 de verste, drum de sanie.

Va trebui deci, în cel mai bun caz — adică dacă vom avea tot mereu cai de schimb și nu va fi nici o piedecă — să facem un drum de-o lună până când să sosim la locul hotărit. Nu e glumă în anotimpul acesta, mai ales când, după cum se întâmplă cu noi, mai ducem și copii mici! Se pare că drumul dela Bere-zow până la Obdorsk îl vom face cu reni. Acelora dintre noi cari călătoresc cu familiile lor, le este foarte neplăcută această veste. Se adevăresc astfel toate svonurile alarman-te din ziare — s'a ales de fapt, punctul cel mai nordic al guberniei, ca loc de ședere, pentru noi. Este interesant că „aceeași „egalitate”, care s'a dovedit la condamnare, s'a pus în aplicare și acum în surghiun: am fost exilați cu toții împreună, în acelaș loc.

„Aici în Tobolsk se știe tot atât de puțin despre Obdorsk ca și la voi, la Petersburg. Se știe numai atâta, că acest loc se găsește undeva, dincolo de cercul polar...

„Va fi oare posibilă o evadare de acolo? Sau între Polul Nord și cercul polar vom fi nevoiți să așteptăm dezvoltarea mai departe a revoluției rusești, pentru o schimbare a întregii situații politice?”

„Cine știe ce drum vor lua evenimentele? Cine știe, cum se vor întoarce lucrurile în favoarea noastră? Poate că acest an, cât va trebui să rămănem în Obdorsk va fi cel din urmă timp de liniște, înainte de izbucnirea revoluției, pe care noi o primim în dar dela istorie, pentru ca apoi să umplem în conștiința noastră golurile, și să putem ascuți armele noastre...”

I. Al. Brătescu-Voinesti

În zilele acestea a fost sărbătorit de întreaga presă românească unul dintre cei mai mari prozatori ai noștri Ioan Al. Brătescu-Voinesti, cu ocaziunea împlinirii a 60 ani. În lucrările acestui mare scriitor; în observator al vieții, la fiecare pagină scrisă cu o senină limpezime sufletească, găsim florii celei mai curate morale.

Cărțile sale au fost primite cu multă dragoste și căldură și l-au făcut cunoscut nu numai în țara noastră, ci și peste hotare.

Opera sa o constituie volumele „În lumea dreptății”, „În tinerie și lumină”, „Rătăcirile” și „În slujba păcii”.

O casă de editură germană i-a publicat traducerea în esperanto a frumoasei sale nuvele „Niculăiță Minciună”.

Cu ocaziunea sărbătoririi sale, s'a cerut prin ordin ministerial ca în toate școalele din cuprinsul țării, într'o zi din săptămâna aceasta, profesorii de limba română să vor-

bească și să analizeze în fața elevilor opera sa literară.

Pentru prima dată se dă atâta atenție unui scriitor în viață din partea autorităților superioare didactice.

In grădina Morții

(Continuare din pagina 3-a)

mai dese, care la un moment dat nu se pot potoli decât prin doze tot mai mari de otrăvă.

Cine este cel care să zică: „În acest gârbaci și trage-mi cu el câteva pe pielea goală, să văd cum este când ești biciuit?” Fără îndoială că nu se găsește nici un om atât de mărginit ca s'o facă. Totuș, cu mult mai folosit ar fi cineva dacă s'ar supune unei asemenea biciuiri, ori cât de dureroase, și ar presăra chiar sare apoi, pe rănile deschise, decât să încerce gustul opiului sau stupefiantelor, spre a vedea cum este.

...

Ușor și repede se capătă gust pentru aceste donă otrăvuri, fără ca

victima să și dea seama de ce face, luându-le. Am anzit pe mulți spunând: „EU POT SĂ BEAU FIINDCĂ AM PUTEREA SĂ MĂ OPRESC CÂND TREBUE.” Cel care vorbește astfel e pierdut pentru totdeauna: nu există voință omenească atât de puternică în cât să se opună obiceiului odată format.

OBIȘNUȚA BEUTURII E TOT UNA CU LANȚUL MORȚII ATĂRNAT DE GRUMAZ.

Băgați-vă bine în cap că, atât opiul cât și rachiul și toate celelalte beuturi spirtoase, sau stupefiante înseamnă o moarte înceată dar sigură a trupului și o moarte repede a minții.

Rectificare

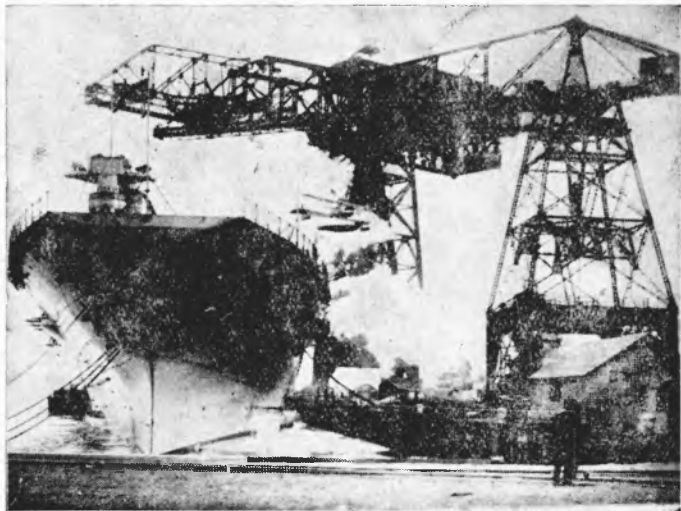
În articolul „Moartea cu Viața după dansa”, publicat în pagina 3-a din revista „Realitatea Ilustrată” No. 1, anul 2, s'a strecurat o greșală, pe care de sigur cei mai mulți dintre cititori au corectat-o singuri. S'au dat drept scrise de Eminescu versurile „Nu de moarte mă

cutremur, ci de veșnicia ei”, versuri scrise de Alexandru Vlăduț, în poezia „Din Prag”. În manuscris a fost mai întâi un citat de Eminescu, care în urmă s'a înlocuit cu acesta al lui Vlăduț, fără a se îndrepta și numele autorului, și astfel s'a putut produce greșala.

A murit artista pe care o cunoaștea și publicul românesc, cântăreața Pia Ravenna

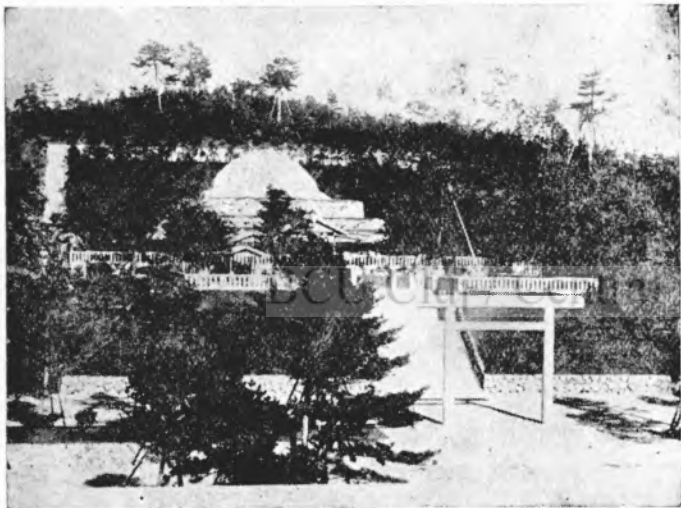
Din toată lumea

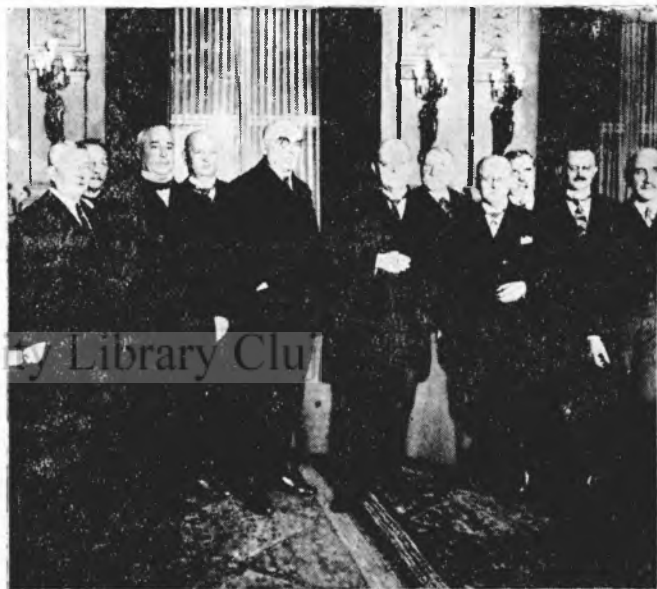
Cea mai mare macara din lume (poate transporta 250 de tone) pe când încarcă pentru prima dată, avioane pe cel mai mare vas de aeroplane din lume „Saratoga“, care urmează să facă prima călătorie pe Ocean

Douăzeci de oameni inecați, în timpul somnului. Primele încercări de-a repara digul rupt de râul Tamisa la Londra.

Mausoleul Împăratului Japonez mort în anul trecut. Clădirea Mausoleului s'a terminat de curând

Statele din republica germană vor să-și unifice aparatul administrativ. În acest scop a avut loc o conferință a conducătorilor statelor germane: În rândul prim, dela dreapta la stânga: Dr. Lenthusser (Turingia), Dr. Bazille (Württemberg) președintele de consiliu Dr. Otto Braun (Prusia), cancelarul Germaniei Dr. Marx, Dr. Held (Bavaria), puțin îndărăt: președintele de consiliu Heldt (Saxonia), primarul Dr. Petersen (Hamburg). În rândul al doilea: dela dreapta la stânga Primarul Donnandt (Brema). Președintele de consiliu Dr. Schroeder (Meklenburg) și Dr. Ulrich (Hessa)

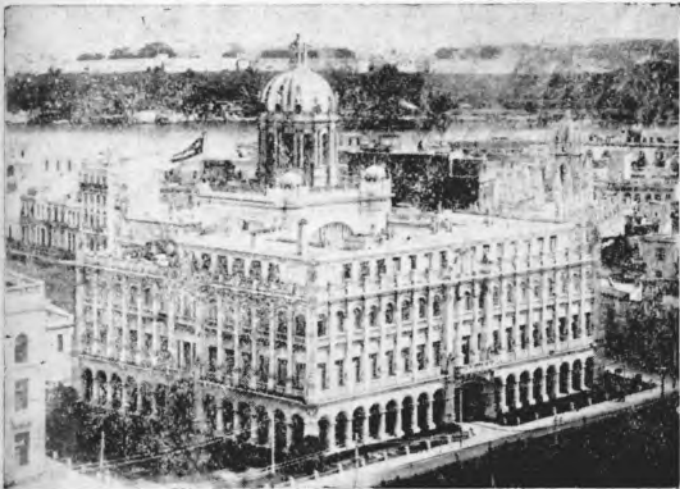

La Indienii din Rocky Mounten (Munții stâncoși) indienii trăiesc pe lângă Watertonlakes într'un soi de parc natural și acolo sunt cercetați de către oamenii de știință americani, cari caută să afle povestirile legendelor și basmele pieilor roșii spre a le împărtăși publicului. Ilustrația noastră arată pe unul dintre conducătorii secțiunii științifice pentru indienii din America, profesorul James Schultz, învățând alfabetul vechiu indian

Prințesa Andrea a Greciei, frumoasa fiică a regelui Constantin, a deschis la Paris un magazin de obiecte de artă. Ilustrația noastră înfățișează pe fiica regală în magazinul ei.

Din vălmășagul vieții

Conferința pan-Americană în Havana. În Havana a avut loc o conferință pan-Americană, și pentru prima dată un președinte american a plecat în străinătate. Ilustrația noastră reprezintă palatul prezidențial unde la 16 Ianuarie s'a deschis conferința

Conferința pan-Americană din Havana: Președintele Coolidge în mijlocul delegației Statelor Unite și anume dela stânga la dreapta Hon. Morgan, I. O'Brien, fostul secretar de stat Charles E. Hughes, fostul ambasador în Italia Henry P. Fletscher, președintele Coolidge, secretarul de stat Kollog, senatorul Oskar Underwood, senatoru! James B. Scott, și directorul Uniunii pan-Americane dr. L. B. Rove

Coroana polonă regăsită: în Johanneum la Dresda s'a găsit, printr-o vechitură, coroana poloneză, făcută pentru regele August cel Puternic, Coroana cântărește 2 kilograme

Conducătorul revoluției din Nicaragua, generalul Augustino C. Sandino, care era împotriva congresului pan-American a fost omorât

Are dreptate

Stan Păpușe, după părerea lui, era un om de treabă, și când i-a murit nevasta a plâns trei zile și a fost foarte îndurerat. Toți cunoscuții lui l'au compătimit dar au rămas cu totul uimiți când, după trecerea acestui timp, el a început iar să râdă și să glumiască și n'a mai arătat nici un pic de tristețe.

Au trecut câteva săptămâni și atunci s'a întâmplat că singura vacă a lui Stan Păpușe să mănânce ceva rău și să-și dea obștescul sfârșit. Stan Păpușe a plâns iar și iar cunoscuții lui l-au compătimit. De data aceasta însă îndurerarea lui Stan Păpușe nu se mai sfârșia, și dacă după moartea nevastii sale, după trei zile, lacrimile i-se zbiciseră, acum de trei săptămâni se văita mereu. Vecinilor nu le căzu bine purtarea lui Stan Păpușe și unul dintre ei, nemai putându-se stăpâni, aduse vorba despre asta, și-i spuse:

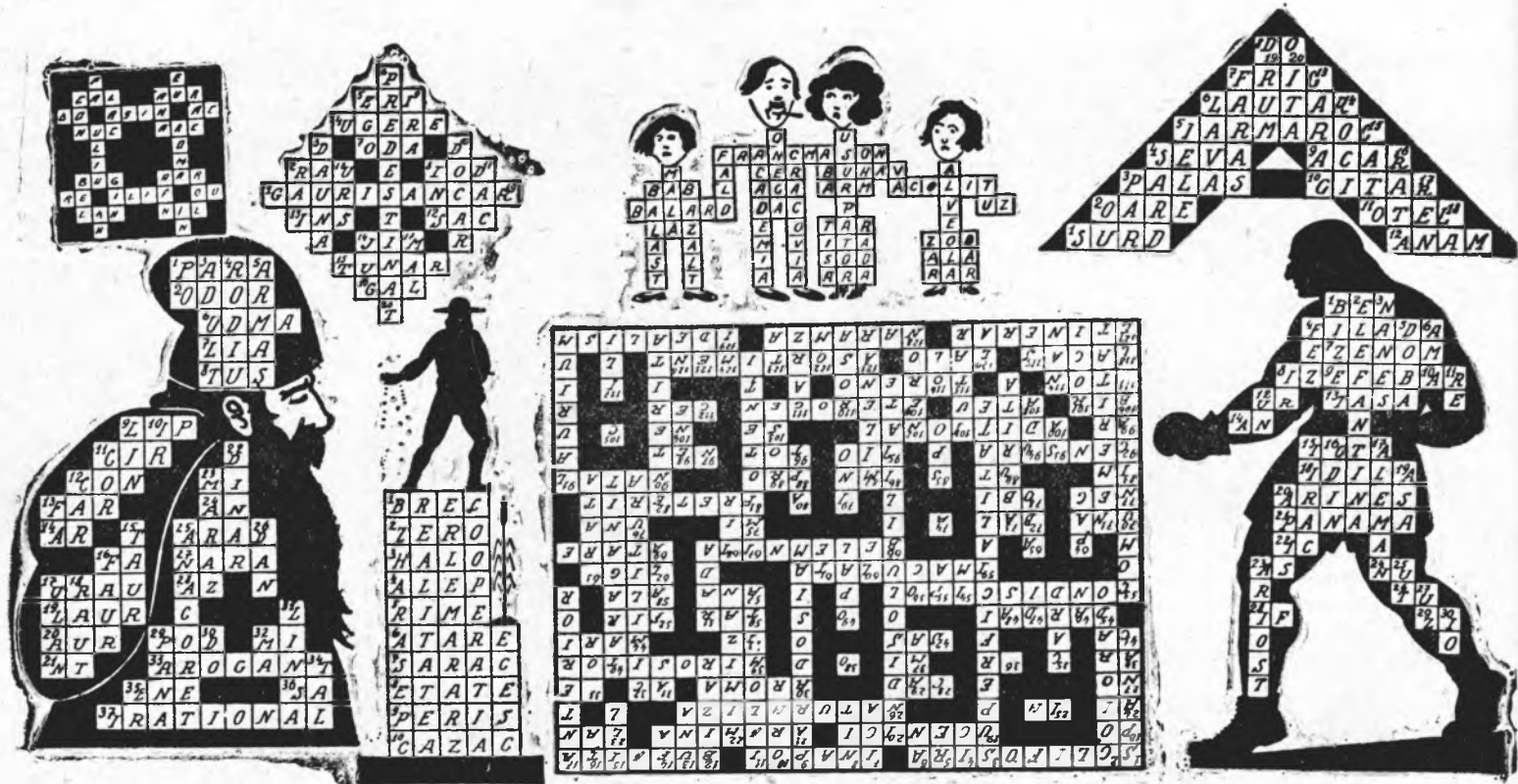
„Ascultă bade Stan! cum se face că tu nu ți-ai plâns nevasta, decât a treia parte dintr'o săptămână, pe când vaca ți-o plângi mai de o lună?”

„Păi asta nu-i fără temei, — răspunse cel întrebat. „Când nevastă-mea a murit, nici nn se așezase pământu! pe dânsa și au și început să mă îmbie alte neveste și fete să mă însor cu ele. Pentru vaca mea însă, nu se găsește nimeni să mă îmbie cu alta.”

Femeea care și-a omorât soțul. Ruth Snyder a fost executată pe scaunul electric fiindcă și-a ucis soțul spre a intra în posesia sumei de 100 mii dolari, pentru cât era asigurată viața acestuia.

SOLUȚIILE JOCURILOR DIN DECEMBRIE 1927

LISTA DESLEGĂTORILOR

Ștefan Nițulescu — București, 116 puncte câștigătorul premiului de 1000 lei.

N. Brannfeld—Galați, 113 puncte câștigătorul premiului de 500 lei.

Aurel Pop, — Timișoara, 112 puncte, câștigătorul premiului de 300 lei.

Au câștigat câte o carte: **Aragon Nicolae**, Râmnicul-Vâlcea, 111 puncte; **Ioșif M. Avram**, Odobesti, 106 puncte; **Constantin I. Florescu** Iași, 101 puncte; **H. D. M. Sternberg**, Craiova, 106 puncte, **Mauricin I. Breimann**, Bălți, 106 puncte; **I. Munteanu**, Craiova, 101 puncte și **Lelia Căpitan Popovici**, Câmpulung (Muscel), 101 puncte, **Massu Constantin**, București, 102 puncte.

Cei cari nu și-au dat adresa la redacție, să ni-o comunice spre a li se expedia premiile câștigate.

Alba-Iulia. — Emil Bozdog 55; Aurel Cosor, Liceul Mihai Viteazul 91.

Alexandria. — Paul G. Tuinea 93. Antonescu C. George 88.

Arad. — Cola Măgură 80.

Bacău. — Constantin C. Palade 88 puncte. I. C. Cristoveanu 70. Constantin Mardare 36.

Bălți. — Solomon Breiman 81.

Bazargic. — Raina Ghilman 86.

Bărlad. — Florescu Alexandru 90. Vasile Ciurca 88. Kitzler M. Narm 86. Ioan Gheorghiu 85. Chișoc Constantin 65. Raufan Louis 61. Botianu Romulus 10.

Bistrița. — Aurel Moldovan 33.

Brăila. — St. Frăsineanu 96. Vasile Th. Dumitru 96. Gh. B. Căvia 48. Alfred Feigeles 45.

București. — Ștefan Vodă. 93. Leonida L. Demetriade 160. Nela Bojianopol 96. Vasilescu Georges 98. Sideriu G. Aurian 86. M. Roșcanu

81. Mihail Popescu 78. Titta Gall 70. **Pascal Brănișteanu** 53. Ion Bardan 76. Cafegiu Nicolae 70. Iréne D'y 56. Afrodita Grecul av. 20. V. Lucan 15. Hascalovici I. Stroe 3.

Buzău. — Albrecht Semerad 95. Giger Spirescu 92. Georgică N. Stroescu 86. Roman Gh. Traian 53.

Brașov. — Roman Gheorghe 95.

Câmpina. — Const. P. Horjea 91.

Câmpulung (jud. Muscel) — T. Florian 101.

Cernavoda. — Căp. P. Munteanu 20.

Cernăuți. — Irma Dolios 78.

Cernești (jud. Botoșani). — C. Dănilă 70.

Chișinău. — Erhan Anat 86. M. Trogun 96.

Constanța. — Sorin Avramescu 91 puncte.

Craiova. — M. Eliezer 101. Iiescu L. Toma 96. Fischer H. Andrei 96. Mireea Bărsan 96. Costinel Puțoreanu 93. St. Gh. Trifănescu 93. Grigorie Corăcici 90. Tudor Mariu 86. Mihel Văduvescu 81. Paul Enescu 78. Jeana Condălescu 3. Dumitru Pisoschi 83.

Drochia Bălți. — I. Trachtman 93.

Dorohoiu. — Mihail D. Corneanu 46 puncte.

Focșani. — Nicolae T. Iiescu 101. Avram Ianu 96. Nicolae T. Nicolae 91. Al. V. Nicolae 91. Ion M. Rădulescu 83.

Găești (Dâmbovița)—I. C. Gheorghiu 101.

Galați. — Alexandru Tahopol 98. Teodor C. Iani 91. Palade Ath. Cicerone 86. Joseph A. Peter 77. Isac Chirștein 63. Vasilică și Aristide 40. Elena Patriche 33.

Giurgiu. — Virgil Grigoriu 73. Maruca Mineiunescu 69.

Huși (jud. Fălciu). — Văcăreanu Emil 61.

Iași. — Halperin Alexandru 101. B. Eisenhändler 88. Popovici L. Mi-

hai și Popovici Dumitru 86. George Berghiner 86. Sens Honoré 88.

Lugoj. — Silviu Binișan 71.

Lupeni (Hunedoara). — Borca Nicolae, elev 36.

Năsăud. — D-na Victoria Gavrițiu 20.

Petroșeni. — Corpadia Ștefan 50.

Piatra Neamț. — Arthur Boydașan 80. I. Bedrosian 70. Adrian Gh. Boiță 60.

Ploești. — Ivan Gheorghe 86. Ștefan Bărbulescu 81. Ioan Duțu 76. C. Zamfirescu 27.

Râmnicul Sărat. — Neculai Mihăescu 92. Elena Degan 75. Tudorel Theodorescu 10. Jean Constantinescu 85.

Roman. — Dascalul C. Emanuel 85 puncte.

Roșiorii de Vede. — P. Părvulescu 53.

Satulung. — Victor N. Tudoran elev 95.

Sf. Gheorghe (jud. Trei Scaune)—Damian Gh. Ștefănescu 20.

Silistra. — Mișu Popescu 33. Popescu Mihai 10.

Slobozia. — George N. Georgescu 66 puncte.

Ștefan cel Mare (Romanati). — Toma Ghigeanu 95.

Suceava. — Grigorie Irițescu 70.

Suleta (Tutova). — Ovidius Gr. Iricanu 81.

Târgu-Ocna. — Isidor și Maurice Hescovici 86.

Tâmbocști (R.-Sărat). — Piftis A. Gh. 81.

Tătărești. — Mihail Sandulenco 23 puncte.

Tecuciu. — Pamfil T. Ioan 98. Gh. Negreanu 98. Rombeanu Gheorghe 96.

Tulcea. — George Vergu 86.

Turnu-Măgurele. — M. Popescu 83 puncte.

Turnu-Severin. — Dinescu P. Gr. 88. Guilmain Th. Grigorie 73. Ionel Daimacu 61. Mihuleșcu Pavel 53.

Popescu Theodor 30. Popescu St. Constantin 23. Cioculescu Viorica 15. George Ionescu 66. Mircea și

Milăi Musteață 72. Pop Iulian 10. Hristu N. 80.

Berea „URSUS“

Berea „URSUS-EXTRA“

Berea „HERCULES“

sunt mărcile cele mai bune.

Ursus Fabrica de Bere S. A.
CLUJ (Mănăstur)

JOC No. 1. CUVINTE INCRUCISATE

Napoleon (10 puncte) Trimise de S. D. Goligorsky — Tighina.

VERTICAL:

2. Aliment
3. Afluent al Prutului
4. A pătimi
5. Figură din jocul de cărți
6. Moșie cu acareturi (transilv.)
8. Insușire bună
10. Guvernator turc în Ianina (1741-1822)
11. A întărâta
13. O parte a teologiei
17. Snprimare
15. Nume feminin
18. Cătare la pușcă
20. Se întâmplă în timpul verii
24. Semn muzical
25. Interjecție
26. Prietenă
28. Cîrc de luptă
29. Mănjită (figurativ)
31. Fasonată
33. Chemată
35. De abia zărim
36. Învățat
37. Părintele
39. Adulmecare (moldovenește)
40. (Invers) Râu în Siberia
41. Care face tumbe
42. Epoce
43. Ștafete
44. Unități de suprafață
46. Ministru al lui Ahasver
47. Nume feminin
49. Foarte umed.

ORIZONTAL:

1. Ființă superioară
3. Răscolesc pământul
5. Notă muzicală
7. Soi de orz de toamnă (moldovenește)
9. Balaur care stărnește furtunile, duh rău
11. Grâu roșu de vară
12. Netezitoare zidarului
14. Pieptene de tras fnoare
16. (Invers) Inscripție pe mormânt
18. Bani dați pentru a corupe
19. Plantă textilă
20. Monedă rusească
21. Literă grecească
22. Fir de cusut
23. Ei alinară
26. Astfel
27. Oraș vechiu în Palestina
28. Afățat
30. Piatră prețioasă
31. Lucruri seci (figurativ)
32. Unealtă de cusut
34. Impărțire de timp
35. Adverb
36. Mă păzesc
38. Pronume
39. Fruct
40. Nălucă
43. Trecută cu vederea
44. Nimicitor
45. Cerșetoare (moldovenește)
47. Moștenire

48. Râi (la figurativ)
49. Snpusă și modestă
50. A potrivi
51. Pronume
52. Organ
53. Două litere din verbul a muri
54. Alifie

JOC No. 3 (5 puncte) de Oedip et Sphinx

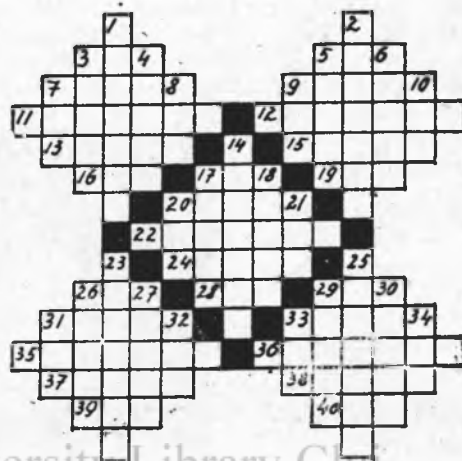
Răspundeți...

1. Cum se numesc jocurile instituite în onoarea lui Hercules?

2. În ce localitate (loc istoric) a reputat Mircea o victorie, asupra lui Baiazid?
3. Care boer moldovean a domnit numai 3 zile?
4. Care e numele antic al Nistrului?
5. Care a fost deviza lui Ludovic al XIV-lea?
6. Care era porecla dată lui Alexandru Mavrocordat?
7. Cum se numește adunarea națională bulgară?
8. Care e cea mai strălucitoare stea din constelația Căinelui?
9. Care e numele antic al Niprului?
10. Ce nume i s'a dat lui Mircea al treilea?

JOC DE CUVINTE INCRUCIȘATE (10 puncte)

trimis de A. M. Moscovici, București

Vertical:

1. Rege din Argos (myt.)
2. Pană în vremea lui Christos
3. Oraș în Italia
4. Vătaf de țigani domnești (od)
5. Celeru general roman
6. Clăcița sau vatra luntrei (olt)
7. Așezare omenească
8. Vestit erou spaniol din secolul al IX-lea.
9. Boier (od.)
10. Interjecție întrebuințată spre a mânia boii (munt.)
14. Fiul lui Ulyse
17. Botanică curmal
18. Soi de răchită roșie
20. Baston cu sabie
21. Parte dintr'un tablou
23. Culme de munte în partea de răsărit a Banatului.
25. Cuvânt cu însemnare analogă
26. Vestit general roman
27. Munți în Asia Mică
29. Ceeace are forma de pătrat
30. Constelație zodiacală
31. Cardinal
32. Deprindere rea
33. Pasere de mare
34. Pronume

Orizontal:

3. Obraz
5. Viață de om (popular)
7. Pește
9. Poet în Ardeal (1772-1848)
11. Care trăiește de-agata
12. Trupă de soldați (od.)
13. Care nu îndrăznește
15. Țară în Africa
16. Meteor
17. Specimen
19. Substanță animală
20. Bordei
22. Episcop din Ptolemaica și scriitor grec (360-415).
24. Pesmet
26. Pronume
28. Invers (myt.) judecător în infern.
29. Sticlete (Olt.)
31. Poporul din care se trag ebreii, grecii, turcii, etc.
33. Savane în America
35. Episcop vestit din Cezareea
36. Subiect ridiculizat
37. Copil mic (popular)
38. Partea de mare care are fundul puțin adânc.
39. Râu în Europa
40. Șorecar.

RECTIFICARE

În Jocul No. 1, din Realitatea Ilustrată No. 2, anul II s'au făcut câteva omisiuni:

Dela pătrățelul 83, numărând două pătrățele albe spre dreapta, pe aceeași linie orizontală, trebuie scris 83-a, cuvânt care își are însemnarea în coloana verticală ca băutura alcoolică, 83 rămânând rău în România.

90 orizontal formează cuvântul teras;

85 vertical trei litere din cuvântul mâna;

15 vertical are însemnarea C. R. (Cercetașii României);

30 vertical două litere din cuvântul ogor.

Rugăm pe cititori să facă aceste completări.

TOXICOMANIILE

Stupefiante sau narcotice

Dr. Omega

Substanțele toxice care introduc de bună voie, în organism otrăvesc sângele, modificându-i proprietățile nutritive, și care consecutiv dau turburări celulare, sunt: alcoolul, opiul cu derivatul său morfina și cu diversele preparate opiacee, hașișul, eterul, cocaina și nicotina.

Nu ne vom ocupa de alcoolism, nici de tabagism, deoarece combaterea lor și-a asumat-o statul, care socotim că va duce la bun sfârșit această operă de profilaxie socială. Un economist, însă, ar fi foarte încurcat la alcătuirea unui nou buget dacă ar fi nevoit să renunțe la unele din marile venituri indirecte doar pentru ca lumea să aibă sânge neotrăvit.

Toxicomania, zice Dide și Guiraud, e o tendință morbidă de a absorbi prin ingerare, inhalare sau injecție toxice de obicei medicamentoase, care realizează la început un efect trecător de stimulație, apoi o stare de nevoie cu necesitatea de doze progresive.

Așa dar e o tendință, o căutare pasionată, nu o intoxicație involuntară.

E o impulsie de a se intoxica cu aceste stupefiante, cum e o impulsie de a bea — dipsomania — deci, o dipsomanie morfinică, dipsomanie cocainică, dipsomanie cloralică, etc.

E o mare deosebire între alcoolice și dipsoman.

Dipsomania vine în accese intermitente, cu o impulsie irezistibilă de a bea, e o tendință paroxistică, de obicei trecătoare, care survine la degenerați; alcoolicele bea continuu și de multă vreme.

Băutorul de profesiune caută prilejurile de chef, dipsomanul fuge de căteori se prezintă ocazia de a bea, căci, altădată, după ce a băut, a plâns de slăbiciunea lui și s'a hotărât să se obțină.

După câtva timp, însă îl cuprinde o tristețe vagă, are presimțiri că îl așteaptă o nenorocire, lucrurile din jur nu-l mai interesează, nimic nu-l mai distrează, ființele iubite dispar încetul cu încetul din sufletul lui, până ce-i ajung nesuferite. Nu poate să se gândiască, nu poate să lucreze. N'are poftă de mâncare, nu-i plac, mai cu seamă, alimentele solide, îl arde la stomac, simte o strânsoare și o arsură în gât, și-o sete intensă — nu pentru o băutură oarecare, ca alcoolicele, care se duce la cutare bodegă fiindcă e vinul bun, ci o sete particulară, pentru orice băutură excitantă.

De n'are mijloace pentru a-și potoli această sete năprasnică, această poftă imperioasă, dipsomanul fură, se prostituează, omoară ca să aibă cu ce să-și plătească un pahar de alcool.

Când intră în cărciumă băutorul obișnuit e gălăgios, își cheamă prietenii la un pahar, se laudă cu băutura: dipsomanul intră în localul unde nu e lume multă și mai ales

unde nu sunt cunoscuți, bea și pleacă rușinat. Descurajat de faptul că a fost din nou învins, se simte mic, neputincios, netrebnic, și de cele mai multe ori se sinucide.

Asemănător cu dipsomanul alcoolic e și dipsomanul care se otrăvește cu narcotice. Ca și el simte o nevoie de a se intoxica, indiferent cu ce, de aceea se observă deseori indivizi cari se otrăvesc alternativ cu morfina, cu cocaina, cu opiu, cu hașiș, etc.; câteodată toate aceste speții de dipsomanii pot coexista la același individ.

La noi poate că e un rău că se publică în coloanele cotidianelor amănunte asupra celor ce caută în narcotice paradisuri artificiale, căci legile noastre nefiind destul de severe, în această privință, curiozitatea celor ce vor să încerce poate

Bolnav de delirium tremens

să fie ușor satisfăcută. S'a făcut și prea mult șgomot în jurul acestei chestiuni, căci în țara românească nu e, încă, un pericol al toxicomaniilor, cazurile în provincie fiind foarte rare și izolate, iar în capitală răul e răspândit doar printre boierime, ciocoime și prostituate. De îndreptarea acestora nu poate fi vorba deoarece chiar de ar fi înțărcați de otrăvă, nu li s'ar putea schimba creierul și sufletul, deci, vor rămâne degenerați, așa cum sunt cea mai mare parte. Cei curajoși, cei sănătoși, robuști la minte și la suflet de sunt prinși de această ghioră a morții, își dau seama de pericol, în perioada de obișnuință, și singuri se smulg patimei. Ceilalți sunt și rămân degenerați.

Gândindu-ne la aceștia am putea pune în discuție utilitatea sterilizării sexuale pe motiv eugenic, căci, altfel, descendenții lor nu vor fi degenerați, ci imbecili și idioti.

Desigur că un inițiat în secretele

paradisurilor artificiale va susține cu emfază că rafinați ca Thomas de Quincey și Ch. Baudelaire nu pot fi socotiți degenerați, și vor recita în aplauzele frenetice ale fraților și surorilor de viții:

„... Din haosul somnului plin de vise, tu evoci la lumina soarelui fețele frumusețelor de multă vreme îngropate... Tu îți cheile Paradisului, o dreptule, subtilule și puternicule opiu!“ Th. de Quincey.

„Toarnă-ne otrava ta ca să ne întăriască

Noi vrem, așa de mult ne arde creierul acest foc,

Să ne scufundăm în adâncul prăpastiei, iad sau cer, ce ne pasă?

În adâncul necunoscutului pentru a găsi ce-i nou“

Ch. Baudelaire.

N'ar fi de mirare dacă mulți din acești neofiti și-au făcut socotiala că vor ajunge Baudelaire-i, din moment ce și ei fumează opiu ca și acest original poet, care cerea otrăvii inspirație pentru a cânta Răul. Un debil mintal ar putea întrebuița astfel de mijloace pentru a ajunge literat sau artist celebru, căci scopul debilului mintal e bun, doar mijloacele sunt nepotrivite. Oare nu cunoașteți fiecare mulți slabi de minte cari își închipuiesc că pot deveni detectivi celebri, dacă își cumpără pipă; sau poeți, dacă își pun pe cap pălărie cu bordurile mari?

Acestora se cuvine să le spunem că intra'devăr, mulți oameni de seamă sunt între normal și patologic, între sănătoși și nebuni, sunt degenerați superiori: indivizi inteligenți, ale căror diverse facultăți și diverse înclinări au doară lipsuri de armonie. Defecte și calități contradictorii; un dar într'o parte, o lipsă în altă parte; plusuri și minusuri. De obicei facultățile de imaginație, de invenție și de expresie le au într'un grad mult mai înalt decât muritorii de rând; în schimb, n'au judecata, n'au logica, n'au continuitatea de muncă a oamenilor normali.

Ei creiază, prin urmare, prin ceea ce au în plus, nu prin ceea ce și face să fie slabi în fața vițiului.

Cum poți deveni toxicoman?

Prin terapie: colicele hepatice, durerile tabesului, nevralgiile sunt înălțurate, în mod trecător, cu o injecție de morfina. Prin nevoia de liniște morală, de calmare, temporală, a unei supărări mari, sau în caz de surmenaj, de ex.: în timp de războiu.

Dar mai ales prin curiozitate. Degenerați fără lucru și fără rost, lacomi de senzații nouă, se dedau toxicomaniei ca și cum aceasta le-ar putea aduce în suflet ceace ei nu au.

Se citează cazul unui eteroman căruia i-a venit gust să bea eter după ce a citit descrierea beției eterice pe care o face G. de Maupassant în „Sur l'eau“.

„Îmi părea că întreg interiorul trupului meu devenia ușor, ușor ca aerul, că se vaporiza... Și vechea imagine din sfânta Scriptură îmi reveni deodată în minte: îmi părea

că gustasem din Arborele științei“.

Dar nu toți cari au încercat efectul toxicelor, au devenit toxicomani, nu toți cărora li s'a făcut de ex. o injecție cu morfina, au devenit morfinomani. Pentru a deveni toxicoman, trebuie să ai o stare sufletească anumită, să fi fost însemnat pentru reveria fatală „touched with pensiveness“ — după cum zice Thomas de Quincey. Trebuie să ai această boală mentală constituțională, pe care prilejul o favorizează numai.

Cel predispus e curios, e impresionabil la cel mai mic rău sau bine, nu poate să se împotrivască durerii și nici plăcerii, e leneș, nepăsător, plăcerea de o clipă îl face să uite interesul depărtat, de care depinde, însă, existența sa, are nevoie de excitante anormale, are afinitate pentru otrăvă.

Opiomania

Opiul se bea, se mănâncă și se fumează.

Cunoscut de Arabi, a trecut la Chinezi, de unde europenii l-au luat, lăsând în schimb alcoolul.

Dela primul fum simți forța inte-

Papaver Somniferum (Macul negru) din care se extrage opiu

lectuală și fizică mărite. Grijiile sunt date uitării. E o beatitudine contemplativă, e nirvana.

Ideile se îngămădesc, imaginația își ia sborul, noțiunile de spațiu și de timp dispar, căci opiul omoară.

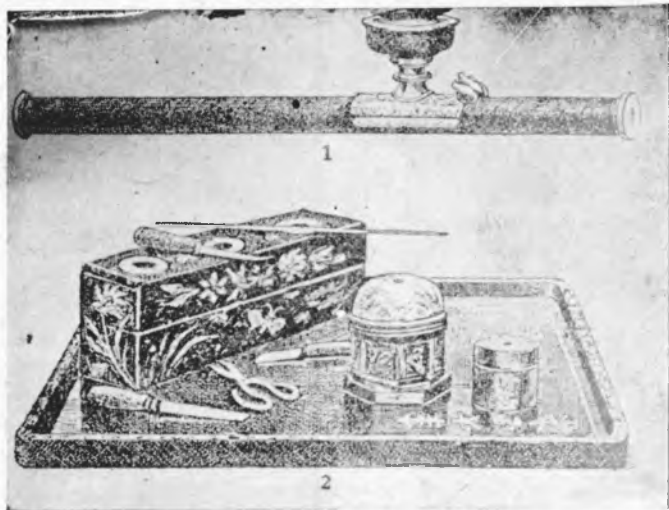
„Inamicul veghetor și funest Timpul...“

Ch. Baudelaire

Simțurile se ascut. Apetitul sexual sporește.

A doua zi: dureri de cap, vărsături, diaree, mișcări nesigurate, idei vagi și incurcate. Stare care cheamă o nouă gustare, o nouă pipă de opiu și iarăși nirvana.

Dar, după câțiva ani, atențiunea îți scade, nu mai poți lucra, îți pierzi memoria, simțul moral și se atrofiază: minți, înșeli, furi; uiți datorile față de societate, de familie și față de tine însuși, hainele și mâinele tale sunt mai murdare ca ale unui cerșetor. Ai halucinații penibile, care te împiedecă să mănânci sau să bei: făruria cu supă, paharul cu apă sau cu alcool îți par pline cu sânge, de groază, întinzi mâinile ca să te aperi; copilul tău

Pipa și cele necesare fumătorului de opiu

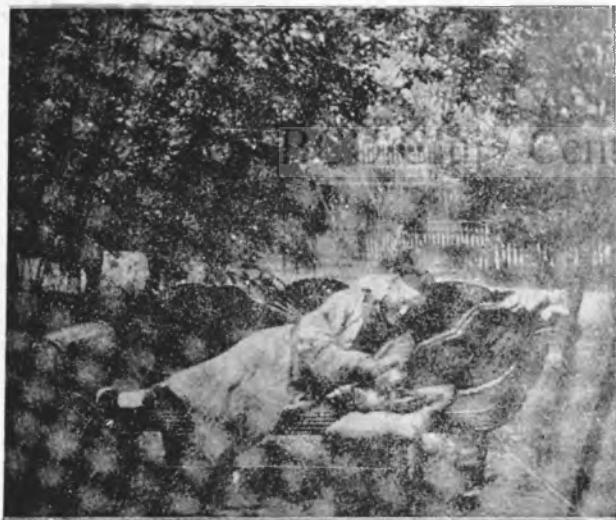
drag vrea să te mângâie, tu fugi de el inspăimântat, căci vezi cum îți cresc coarne, cum se schimbă în diavol.

La urmă se instalează progresiv cașexia — slăbiciune grozavă, scheletică, — ești un schelet peste care s'a întins o piele. Fața ți-e palidă și ochii rătăciți.

Dacă nu mori prin sincopă, sfârșești în cea mai adâncă mizerie.

flagelul datorit abuzului de opiu pe care medicii militari germani l-au făcut în timpul acestor războaie.

Prima injecție aduce o euforie — impresia că te simți bine — asemănătoare cu cea produsă de opiu. Durerea, dacă există, dispăre imediat. O moleșală cuprinde picioarele, apoi întreg trupul. Grijele și ideile triste se duc. Ai impresia că ai devenit mai inteligent, că forțele inte-

Fumătorul de opiu

Morfinomania

De obicei morfinomanul întrebuințează siringa, cu al cărui ac se înțepă oriunde poate să ajungă cu mâna dreaptă. Hainele nu-l împiedică mult, căci toxicomanul n'are timp de așteptat, el cere, grabnic, morfinei să-i realizeze dorințele cele mai contradictorii: să-i alunge somnul sau să i-l aducă, să-i goniască foamea sau să-i dea poftă de mâncare; de aceea își face înțepătura pe stradă, sub masă, în dosul pianului, în water-closet, oriunde și ori de câte ori nevoia se face simțită.

Mai nou, și ca o consecință a unui gust rafinat de pederast, toxicomanul își introduce morfina în anus, sub forma de supozitorii.

Morfina a fost descoperită în 1816 de chimistul Seguin. În 1830 Laffargue a născocit metoda injecțiilor subcutane, a „inoculărilor cu opiu”. După războaiele din 1866 și 1870, Levinstein a numit morfinomania

lectuale îți sunt mai vii. Moleșala fizică te face să stai în nemiscare. Noaptea ți-o petreci fără să dormi. În obscuritatea deplină și liniștită ideile îți vin fără efort și se îmbină în planuri minunate de lucru, meditezi ca un savant.

A doua zi apatic, cu un gol în minte, dorești măreția planurilor visate, și fiindcă nu ești în stare de a le înfăptui, îți faci altă injecție ca să poți din nou visa frumos, ca din nou inteligența ta să străluciască „întocmai unei lampe sfinte într'un sanctuar întunecat”. E o fericire în repaos, o fericire contemplativă.

Deseori timpul îți pare că se micșorează, că într'o clipă trăiești o existență. Alteori te socotești imaterial, ai iluzia că ai devenit spirit pur, c'ai scăpat de viața fizică.

E o visărie ideativă, nu senzorială. Imaginația e exaltată, dar conștientă de ea însăși. Dacă morfinomanul n'ar percepe origina subiec-

tivă a ficțiunilor sale, ar fi un alienat.

Astfel se prezintă perioada de inițiere euforică, luna de miere a morfinomanului.

A doua perioadă e de ezitare: unii caută să scape, alții renunță complet, dar cei mai mulți trec de-a dreptul în perioada a treia — de stare — morfinomania propriu zisă, luna de fier.

Atenția și memoria îți slăbesc, nu îți mai vezi de meserie, întreg gândul îți este la morfina, nu te dai, înlătură dela pîmîc ca să ți-o procuri: furi, faci excocherii, omori, de ești femeie te prostituezi primului venit care îți dă morfina.

Îți dai seama de propria-ți mină, dar nu o poți îndepărta, nu o poți opri, căci voința ți-e slăbită. Nu vrei să mai știi nici de prieteni, nici de propria-ți familie, simțul moral ți-e anesteziat, te închini numai zeiței „Morfina”.

Inima și forța musculară îți slăbesc. Acuitatea vizuală ți-e diminuată. Visele devin urâte, coșmaruri.

Ultima perioadă e cașexia, grozava slăbire scheletică, cu vărsături și diaree, cu insuficiență cardiacă, reflexele rotuliene diminuate, mioză, demență și moarte.

Morfinomanul se cunoaște după pupilele punctiforme — mioza — căci morfina paralizază simpaticul

Recent, se face cutireacția la morfina, după procedeul doctorului Joltrain.

Mulți morfinomani se supun curei de dezintoxicare numai pentru a gusta din nou deliciul inițierii, neștiind că euforia începutului nu se mai produce: virginitatea morfonică, ca orice virginitate, nu se pierde decât o singură dată.

Hașișomania

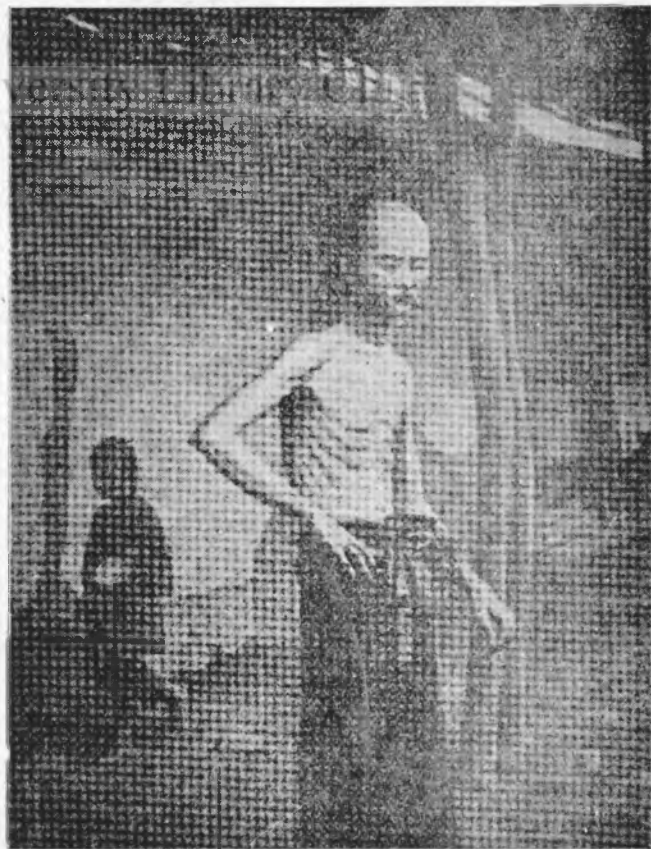
Hașișul se fumează sau se bea. Se prepară din florile și frunzele cânepii indiene.

E puțin cunoscut în Europa. Uzează de el mai mult marinarii și laire, care în „Les Paradis artificielles” a descris efectele psihice și fiziologice ale acestui narcotic.

Hașișul dă o excitație euforică, cu o luciditate specială. Orice îți place, orice e splendid tot ce vezi, auzi, miroși, guști sau pipăi e minunat. Așa se explică de ce viernii, cari forfoliau în hoitul unui câine, pe care îl „contempla” Baudelaire, îl îndemnau la iubire: „C'est partout l'amour, aimons nous.”

Ideile se îngrămădesc, deci o hiperidee. Lucrurile îți apar ca micșorate — micropsie. Excitația sexuală sporește.

Uneori clipa pare veac, pasul cât un kilometru, deoarece noțiunile de timp și de spațiu sunt sdrunci-

Un fumător de opiu, la vârsta de 40 de ani.

cervical. Pielea e palidă-albă. Insomnii nocturne, dimineața doar-me mult; tendința de a face noaptea zi și ziua noapte.

Dispoziția îi e variabilă — oameni cu două înfățișări: când apatic, îmbătrânit, supărațios, pesimist; când vioiu, întinerit, binevoitor, optimist.

Pe corp se văd urmele înțepăturilor, urina conține morfina.

nate. Deasemenea pot fi deliruri cu halucinațiuni auditive. Alteori simptome convulsive, mai ales un răs penibil, spasmodic și care nu se mai isprăvește.

După acces urmează o depresie până la melancolic, cu desgust de viață.

Se întâmplă ca în loc de excitație euforică să se producă o exci-

tație furioasă, foarte violentă, câteodată chiar mortală.

Intoxicațiunea poate da naștere și unei confuziuni mentale cu idei de persecuție.

Intoxicațiunea cronică duce la nebunie.

Cloralomania

Are origină terapeutică. Prescris, la început de medic, ca hipnotic, e luat de pacient în doze din ce în ce mai mari și astfel intoxicația devine cronică.

Intoxicatul cronic poate fi agitat, excitat, cu insomnie și anxietate; sau poate fi depresiv cu toropeală.

Uneori, după doze mari de cloral, sau după o suprimare bruscă a cloralului, apare „delirium tremens cloralic“, asemănător, ca tip, celui alcoolic: tremurături însemnate și generalizate, febră, și transpirație. O lume mică apare înaintea ochilor: oameni mici, de 10-15 cm.; lucrurile și animalele sunt în raport de micime cu acești liliputani — halucinații liliputane. Aceste apariții produc o euforie, o plăcere asemenea aceleia pe care o au copii când li se arată sau li se dă jucării — oameni și animale — mai mici decât ei.

Eteromania.

Eterul se bea sau se inhalează. Unii beau până la 1 litru pe zi. Inhalarea e mult mai periculoasă, căci se poate mai ușor depăși peste doza necesară beției eterice, și atunci se ajunge la anestezie și chiar la moarte.

Beția e de scurtă durată, și dispare brusc fără să lase în urmă senzații neplăcute.

Eteromanului îi lipsește tendința irezistibilă către toxic. Starea de privațiune nu-i dă turburări, deci se deosebește de ceilalți intoxicați la cari suprimarea bruscă dă accidente foarte grave.

În timpul beției fața se congestionează, pupilele se dilată, sfera ideativă se excită, are halucinații panoramice, apetitul sexual e mărit și se simte ușor ca un fulg.

Această senzație îi e plăcută.

Beția eterică poate fi însoțită de convulsii asemănătoare cu cele epileptice, dar fără să aibă simptomele epilepsiei.

Delirium tremens eteric are aspectul celui alcoolic.

Eterismul cronic dă insomnie, iritabilitate — eteromanul e mai periculos ca alcoolicul. În acest stadiu prezintă tremurături, instabilitate, amețeli, dureri de cap.

Simțul moral diminuat, impulsivitate și perversiuni sexuale, iar la urmă eteromanul se demențiază.

Cocainomania.

Cocaina, de obicei, se trage pe nas, mai rar se ia sub forma de injecții subcutane.

Toxic preferat al prostituatelor, al clienților lor și al cheflilor, cocaina a fost descoperită în 1859 de chimistul german Niemann.

Se extrage din foile unui arbore din America de Sud, numit Khoka și considerat în țara sa de origine ca o plantă sfântă. Pământul unde

el creștea, era deasemenea socotit sfânt; doar ingenuchind puteai pătrunde în acele locuri.

Localnicii au foldeaua la ei din foile acestui arbore, care au darul de a le calma foamea, de a le goni oboseala și de a le înlătura răul de munte.

Cocainomania se răspândește mai repede ca celelalte toxicomanii, căci un simplu gest discret și praful ucigător, fără miros denunțator și care nu pătează, e dus la nas, aproape fără să fie văzut.

Beția cocainică, la fel cu cea de opiu, procură o euforie; dar în vreme ce opiul e calmantul care dă liniște până la inerție, cocaina e excitantul violent care agită, deaceia mulți literați, artiști și oratori cer cocainei vigoarea care le lipsește.

Arborele de coca

În ce constă beția cocainică? La început o senzație de frig pe față, pielea se anemiează, vărsături, palpitații și insomnie.

La cei obișnuși, aproape imediat, se produce o stare eufonică, specială care durează două sau trei ore și care se manifestă printr-o mulțumire de sine, vioiciune a spiritului și a trupului, un sentiment adânc de putere și de inteligență superioară. Cocainomanul își găsește memoria excelentă, judecata sigură, se înflăcărează, devine vorbăreț, gesticulează, face jocuri de cuvinte — proaste desori. Femeia flecărește, trăncănește; bărbatul devine întreprinzător și pune la cale afaceri însemnate, ambii fac, în șir, vizite cunoscuților, unde cei necunoscuți îi admiră.

Euforia aceasta nu e pasivă, în repaos, ci activă, în mișcare.

După cele trei ore de incântare te cuprinde tristețea, disperarea, spaima, îți vin idei de sinucidere, ești prăbușit, inert. Spre a-ți veni în ajutor iei din nou cocaină, și din nou ești inteligentul superior, omul deosebit.

Dar, dela o vreme, tot mărind dozele, memoria și voința îți slăbesc, pierzi simțul moral, al controlului și al criticii, faci fapte neîngăduite. Pofta sexuală, care îți crescuse la început, acum dispăre. Digestia e lentă și greoaie, constipația alternează cu diaree. Câteva halucinațiuni dau semnalul de alarmă, anunță confuzia mentală și delirium.

În această confuzie mentală iei propria-ți umbră drept un animal nemaipomenit, perdelele ferestrelor îți par oameni cari te amenință, trecătorii de pe stradă se fac când mari, când mici.

Acolo unde nu e nimic tu vezi roiuri de albine sburând în jurul tău, în aer îți pare că plutește un praful strălucitor; auzi motoare de avioane, când nimeni nu le aude, clopotele bat doar pentru tine, ascuți cu frică cum urlă fiarele sălbătice, și tu, care odinioară străluceai de forță, care te comparai cu Nietzsche — dacă cumva îi știai numele — acum ghemuit tremuri de groază.

Îți simți corpul năpădit de paraziți cari îți rod carnea, îi vezi cum umblă, îi prinzi și falnicul tău călcău de altădată strivește sigur aceste insecte închipuite.

Iei acul și începi să scoți de sub piele puii lor, te rănești și te sgarăi.

Altădată te crezi persecutat, ai delir de persecuție, te plângi la autorități, acuzi oameni cărora nici nu le-a trăsut prin minte să-ți faci vreun rău, devii violent, ești cuprins de o gelozie feroce, nemișcabilă, și atunci omori sau te sinucizi.

Cum se cunoaște cocainomanul? Păcatul nu-l spune, căci e mininos și ascuns.

Dar, are aspect îmbătrânit, tremurături și slăbiciuni musculare, pupilele dilatate, excoriațiuni pe corp. — făcute cu acul pentru a-și scoate paraziții halucinatorii, nasul cu narile largite și inflamate și cu peretele despărțitor perforat.

Profilaxia socială.

Legile noastre, în privința traficantilor de stupefiante și a celor ce fac prozeliti toxicomani, sunt îngăduitoare, căci bătrânii noștri au cunoscut doar beția alcoolică, și de aceea au făcut legi numai împotriva alcoolismului... Ce-ar trebui să se facă? Cei chemați să ia măsuri, să renunțe la părerile lor proprii și să adopte în întregime „noile legi elvețiene asupra vânzării substanțelor narcotice“.

Journal of American Medic. Assoc. No. 13 din 26 Martie 1927 publică un studiu asupra acestor legi, din

care ne permitem a extrage următoarele:

„Farmaciștii sunt obligați să adreseze în fiecare lună autorităților o listă cu numele medicilor și al spitalurilor cărora le-au furnizat substanțe narcotice. Se face și controlul stocului și al etichetajului. Medicii trebuie să treacă pe o foaie de control cantitatea totală de narcotice pe care au administrat-o într-o lună.

Autoritățile cantonale pot cere medicilor și spitalurilor să le prezinte periodic registrele lor, și au toată latitudinea de a organiza un control.

Articolul 23 din decretul federal prescrie că orice ordonanță care conține narcotice nu poate să fie executată decât o singură dată.

Bibliografie: Dr. Leon de Block: Toxicomanies; Prof. dr. C. I. Urechia și dr. Savu Mihailescu: Tratat de Patologie neuro-mintală; B. J. Logre: Toxicomanies; dr. Ph. Chaslin: Semiologie et clinique mentales; dr. Levy-Valensi: Precis de Psychiatrie; J. Rogues de Fursac: Manuel de Psychiatrie; E. Régis: Precis de Psychiatrie; Journal of American Medic Assoc. No. 13, 26 Martie 1927. **Dr. Omega**

Depozitul de ziare din Pitești

Jaques Davidsohn secretar de redacție Radu Voiculescu, directorul ziarului La Brăila apare ziarul independent „Fulgerul“, care luptă împotriva abuzurilor și nedreptății.

Aspecte de noapte într'o farmacie

UN prieten farmacist fiind de serviciu noaptea, m'a rugat să-i (în de urât și cum până atunci nu avusesem prilej să rămân noaptea într'o farmacie, am primit propunerea lui, mai ales că n'aveam mai bun de făcut.

In dogoreala focului, sub razele de lumină al unei lămpi gigantice, care cernea praf auriu, peste sertarele și dulapurile pline cu tot soiul de borcane și sticle felurite colorate, slăteam unul lângă altul și citeam.

Din rame artistice sculptate, ne zimbau doi generali bătrâni cu fuioare albe de bărbii. Erau doi unchi ai farmacistului cari se bucurau de mult respect din partea acestuia, datorită averii lăsate.

Nero, căinele, dormia greu întins pe labe, lângă o masă. Din când în când mormăia în vis. Din stradă se auziau sirenele automobilelor grăbite sau pași târzii cari plescăiau pe asfaltul umed.

E ora 11. Din turnurile catedralelor se aud bătăi regulate și sunetele de aramă se pierd apoi în negurile nopții.

In mod strident soneria sfășie pânza de tăcere și sunetul se continuă apăsător, neîntrerupt: O femeie simplă, cere un piramidon. Prietenul meu o servește, dânsa plătește și pleacă.

Tăcerea își toarce din nou firul cenușiu.

Proape de miezul nopții o servitoare aduce o rețetă. E foarte grăbită. Stăpânul ei agonisează.

Farmacista elatină din cap și-mi spune:

„Bietul om, îl știu. De sigur în noaptea asta își va da sufletul... nu mai are plămâni...”

MORFINOMANUL

N'au trecut decât câteva minute și soneria sbârâie iarăși. De data aceasta butonul e apăsător de degete nervoase, în mod brutal. Nepriceputul ar putea crede că e vorba despre un caz grabnic, despre un accident care reclamă ajutor repede. Farmacistul însă fiind că a învățat să deducă după sunet firea clientului, mă lămurește:

„Vezi clientul acesta grăbit? Sunt sigur că e un morfinoman. Cunosc graba lor.”

Farmacista avea dreptate: își face apariția un domn elegant, cu o rețetă de morfină în mână. E foarte slab și tot pe atât de nervos. Ochii îi ard ca niște cărbuni aprinși și pe față îi pălăie flacăra patimei. Farmacistul cercetează cu amănunțime rețeta, care mie nu mi-se pare deloc suspect. Prietenul meu însă se adresează clientului:

— Mă iertați, e o doză mare, și deoarece n'am auzit de numele acestui doctor, permiteți-mi să-l chem la telefon.

— Glumești probabil, domnule, ripostează clientul, doctorul meu nu se află acum în oraș. Dacă nu vrei să-mi faci rețeta, înapoiază-mi-o, voi găsi altă farmacie...

Cu o mișcare bruscă domnul cel elegant smulge rețeta din mâna farmacistului și iese afară, cu grabă, trântind puternic ușa, în urma lui.

Fără îndoială că va găsi o altă farmacie unde rețeta să nu fie cercetată cu atâta scrupulozitate.

COCAINOMANUL

A trecut demult miezul nopții. Gând soneria ne trezește din ațipirea în care căzusem amândoi. În farmacie intră o femeie nespuse de frumoasă și care pare urmărită de un vis miraculos.

Pe șoptite, se adresează amicului meu:

— „Farmacistul X Vă roagă să-i imprumutați până mâine jumătate gram de cocaină. Are nevoie pentru o rețetă urgentă și nu i-a sosit încă.”

Prietenul meu cunoaște probabil pe doamna cea frumoasă. Fără nici un fel de politețe și cu tonul ridicat o dă afară din farmacie:

— Să pleci imediat, și să nu mai claci pe aici. Ți-am spus și săptămâna trecută, că la mine nu trec de astea.

Doamna cea frumoasă izbucnește în plâns: „Te rog domnule farmacist... barm un sfert de gram...”

Totul e însă zadarnic, amicului meu, poate fiind că sunt și eu de față, rămâne neînduplecat. Nero, trezit de tonul ridicat al stăpânului său, începe să latre. Femeia se strecoară pe ușă ca o umbră...

Ceasornicul arată ora 2, când vibrațiile neregulate ale soneriei ne face să tresărim amândoi. Farmacistul deschide ochiul de goam al oblonului, dar nu vede pe nimeni.

Nu e prea plăcut să fii de serviciu, în farmacie, în timpul nopții. Rău făcători, clienți supărați că nu sunt serviți, prezintă tot atâtea pericole. Am întrebat pe prietenul meu dacă nu e prudent să fie înarmat? La aceasta mi-a răspuns arătându-mi printr'un gest o sticlă, la îndemână pe un raft: vidriol... armă

mult mai periculoasă decât revolverul.

Ațipisem iarăși când am fost turburați de un copil, de 12 ani, somnoros, care aducea o listă lungă de medicamente: mama sa născuse și în casă nu se prea găseau cele necesare.

Din nou o femeie vine să ceară cocaină. E îmbrăcată cu o eleganță bătătoare la ochi. Obraji ei sunt palizi, învineții. Oferă farmacistului orice... orice ar cere... pentru un gram de cocaină. Farmacistul o respinge curtenitor. Femeia izbucnește în plâns, leșină. E nevoie să i se dea să miroase eter. Când se trezește disperată, distrusă, pleacă fără să știe nici ea unde... Tăcere de marmoră cuprinde farmacia.

ETEROMANUL

Pe la 3 noaptea intră în farmacie un bărbat înalt, distins și pudrat. E rus. Probabil un fost prinț sau vre-un spion, cine poate ști? Ii trebuie eter: 2 sau 300 de grame de eter. Oferă oricât, are o mică petrecere acasă și a rămas fără toxicul atât de iubit.

Fiindcă e respins și dânsul devine amenințător, și e nevoie și de ajutorul meu spre al sili să părăsiască farmacia.

Din deal, din spre pădurile de fag, aurora galbenă împrăștie flori de zăpadă. Ne culcăm și noi.

Tot Ea.

Prin decret imperial Parlamentul Japonez a fost dizolvat, la 21 Ianuarie. In modul acesta s'a putut evita căderea guvernului. Ilustrația noastră reprezintă sus: parlamentul Japonez în timpul ultimei lui funcționări, jos Consiliul de Miniștrii japonezi având în mijloc, al doilea dela dreapta spre stânga, și stând jos președintele Consiliului Tanaka.

- Povestire de Zarn

Trad. din rusește, de NINA DONOS

VII.

În cele din urmă Gdovschi se schimbă într'atâta, încât era greu să-l mai recunoști. Fața i s'a tras, s'a îngălbenit, ochii-i scilipeau ciudat și în toate mișcărilor sale se vedea o grabă nervoasă. Se chinuia să poată recunoaște normalismul relațiilor sale cu Șugaev, și nu știa cum să iasă din situația aceasta.

Ce e numele? — Sunet! Ce e gloria? — Fun!

Când vedea prin gazete numele lui Șugaev „marele nostru scriitor”, când sub lucrul său vedea numele lui, parcă îl strânge ceva de gât, îl innăbușea și necăjit peste măsură rupea în bucăți hârtia, pe care era odiosul nume al lui Șugaev.

— Nu mai merge! E peste puțință! — își spunea, negăsindu-și astămpăr. În nopți de nesomn, înțins pe pat, cu privirile în tavan, eroia planuri furioase de răzbunare.

— Chiar de-ar fi să pierd, gândea Gdovschi, totuși ducându-mă la vr'un „jour fixe” al acestui măgar gras, îl voi divulga. Voi descoperi infamia lui în fața tuturor. Mă voi nimici, dar nici Șugaev nu va scăpa.

El vedea toată scena. Mosafirii se îngrămădesc, ascultă cu pasiune, se uită unii la alții, răd... Iar Șugaev, plin de sudoare, cu o mustră roșie, tâmpită și pierdută, stă în mijlocul camerei!

Sau să facă altfel: să scrie tot într'o povestire, pe care să o vândă acestui nebun, care va tipări-o! Ha-ha-ha... Și Gdovschi răsă ciudat.

— Nimic nu ajută! Totul e o prostie!...

Își rupea disperat părul, își frângea mâinile. Iară, sufletul e vândut Satanei!

Într'o Sâmbătă, Gdovschi primi revista „Zarnița”, în care scrisese mult pe vremuri. O deschise, și cu un strigăt turbat, sări din pat.

Pe întâia pagină era fotografia lui Șugaev. Fața lui lasă zâmbea de plăcere, ochii lui nici priveau obraznic...

Numai în cămașă, cu revista în mână, Gdovschi nu-și găsea locul prin cameră.

Ce obraznicie! Ce îndrăsneală!

Și aruncând revista, strivi cu picioarele fața zâmbitoare a lui Șugaev.

Peste vr'o trei ceasuri sosi și Șugaev, vesel și mulțumit.

— Să vezi, Timoșă, ce onoare! Uite! Și toate acestea tu mi-le faci, dragul meu. Tine încă 1000 de ruble, înafară de socoteală!

Gdovschi nu găsia putere să reziste ademenirii.

A primit banii și a chefuit până târziu cu Șugaev, dar noaptea a

plâns cu suspine, mușcând perina de necaz.

Peste două zile Șugaev se întâlni din nou cu Gdovschi.

— Iată încă o surpriză! — și-i dete două cărți într'o ediție splendidă.

Gdovschi deschise și citi: „S. Șugaev: Povestiri și romane.”

În timp ce Gdovschi citea Șugaev îi spuse:

— De mult mă sfătui ai să fac așa, — am făcut.

Toți îmi prezic laude. Tu ce crezi?

— Probabil, — spuse Gdovschi cu glasul stins, și se grăbi spre casă, neauzind, și nevăzând nimic în jurul său.

— S'a isprăvit de-acum! Șugaev a editat o antologie întreagă sub numele său. Nu mai e nici o întoarcere!...

N'a dormit toată noaptea, citind cărțile. Se lasă obosit pe spatele fotoliului și ochii i-se umplură de lacrimi.

Gânduri negre, triste... S'a lăpădat de toate! Ca o mamă criminală s'a lăpădat de copilul său pentru bani!

Disprețuindu-se ura pe Șugaev, cauza căderii lui.

Zilele următoare i-au adus o nouă suferință chinuitoare: invidia. Citind gazete și reviste, se izbea mereu de note și articole întregi, ce aduceau elogii lui Șugaev.

Vedea lămurit cum crește celebritatea literară a lui Șugaev, acest nebun sătul și tâmpit, și el, Gdovschi, parcă era îngropat.

Șugaev îl vizita mereu, cu fața luminoasă, parcă înadins, să-l tachineze, îi arăta ce scriu gazetele, scrisorile cititorilor... Gloria lui creștea tot mai mare.

— Timoșă, — îi spuse odată Șugaev, dându-i un cek de 1000 de ruble, — să nu crezi că-și tu ai fi avut succesul acesta. Nu-ți! Eu știu! Uită-te la Ciulcov — mie și cu talent, nu poate face nimic. De ce, crezi? Fiindcă e sărac! Gândul lui de căpetenie, e cum să vâneze câte 10 ruble. Așa s'ar fi întâmplat și cu tine. Da! — și începu să rădă mulțumit. — Știi ce, dragă? Să încep o dramă! Zău așa! Vreau să-mi încerc puterile și în dramaturgie.

— Adică puterile mele! — îl corectă Gdovschi.

— Pfu! ce încăpăținat ești — zise Șugaev mândros. Nu-i nimeni mai rău ca tine! Trebuie să înțelegi că eu am cumpărat tot dela tine. Ce e al tău e al meu! Și te rog să nu mai...

Gdovschi se îngălbeni și tremura...

— Tac față de alții — spunea sufocându-se — dar ție, bestie, am să ți-o spun totdeauna! Da! Nu holba

ochii! Indrăsnești tu să te mândrești în fața mea? Ești în mâinile mele!

— Gdovschi strânse pumnul — chiar mâne am să public tot adevărul.

Șugaev se făcu și mai roșu.

— Ție nu-ți vor publica nimic și fără mine vei pieri de foame.

— Și eu te voi atesteca în gunoi.

— Ignorant invidios! Ia încă o mie de ruble!

— Nu-mi trebuie banii tăi!...

„S'a isprăvit!” — își spuse Gdovschi, venind vesel acasă. Se hotărâse să-și lapede încet apăsarea.

Va publica mai întâi o povestire sub pseudonim, apoi încă una, nu roman, în sfârșit își va oreia un nume nou.

Se apucă de lucru chiar în acea zi și i-se părea că niciodată n'a scris cu mai mult entuziasm. Într'o povestire scurtă colorată puternic, el arată relațiile dintre bogat și sărac. O dramă stranică se desfășura în cele vre-o 30 de pagini. O isprăvi în 3 zile și iscăind-o cu numele de „Arcadie”, se hotărî să o ducă la revista „Razgovori”, unde Toporin era de 3 ani redactor.

— Pe cine văd?! — strigă vesel Toporin, întâlnind pe Gdovschi, și-l pofti în cabinet.

Toporin purta încă părul lung. Fața i-se schimbă și avea înfățișarea unui om solid.

— Luați loc, vă rog. Ce aveți să-mi spuneți?

— Am adus un manuscris — zise Gdovschi, întinzându-i-l.

Toporin strâmbă din nas.

— Va să zică tot nu v'ați lăsat de scris? E lung?

— Cam o coală.

— Ei, atât tot mai merge, cu îndulgență — spuse Toporin, punând manuscrisul la o parte — vezi, noi nu prea avem loc — și cu o față serioasă privea spre birou.

Gdovschi înțelese aluzia, și nevrând, se tulbură. S'a schimbat în cei 7 ani Toporin, acest redactor tâmpit și fără de talent și-i vorbește lui Gdovschi ca unui începător...

— Când pot primi, nu răspuns?

— întrebă Gdovschi, ridicându-se. Se ridică și Toporin.

— Apoi, peste vr'o două săptămâni, dar fiindcă-i vorba de d-voastră...

El ridică ochii la tavan și răspunse:

— Să veniți poimâne.

Gdovschi ieși. În anticameră întâlni pe Ciulcov.

— D-ta?... strigă acesta cu mirare...

— Simion Capitonovici! — îl chemă Toporin, deschizând ușa.

Ciulcov, grăbit, dete mâna lui Gdovschi și intră repede în cabinet.

Gdovschi eși dela redacție cu un sentiment apăsător... Probabil că numele lui a fost șters din rândul scriitorilor, și-i va fi greu să-l refacă. Venind acasă, se îmbărbătă. Va ajunge din nou la situația pe care a avut-o! Talentul e la el!...

El nici odată nu simțise frica și cutremurul, nici chiar când își duse primele sale lucrări la redacție, acum, însă, îl chinuia o presimțire neînțeleasă.

Peste o zi se duse la redacție. Il frânge gândul: e primit, ori nu... lucru care nu se mai întâmplare cu el niciodată.

Toporin îl făcu se aștepte în anticameră ca la vr'un sfert de ceas. Această înjosire îl dureau.

Intră la Toporin cu fața palidă, cu un zâmbet silii.

Toporin abia salută, apoi îi arătă un fotoliu.

Gdovschi nu mai avea răbdare:

— Ei, cum? și privi spre Toporin, încrămenit.

Acesta cam încurcat la început, răspunse în cele din urmă hotărât:

— Apoi, Timotei Arcadieviici, nu primesc. Gdovschi, palid, se lăsă pe spatele fotoliului.

— De ce?

— Vezi, după părerea mea, e slab. D-ta te-ai desvătă de acest lucru. Da!... Alta: parcă e o imitație...

— Cum?... Gdovschi se aplecă, apropiindu-se de Toporin. — Pe cine imit eu?

— Chiar pe Șugaev. Aceleași caractere. Aceiași manieră. Chiar tema e a lui: nemulțumire, protest contra împrejurărilor fatale... Da! Te-ai desobicituit!...

Și Toporin scoase povestirea și i-o puse în față.

— Încearcă în altă parte, la Stepanov...

Gdovschi nu-l asculta... Cuvintele lui îl sdruncinaseră... El imitează pe Șugaev!... Poate fi ceva mai absurd?... De-odată se înroși:

— Pe acest idiot? — strigă revoltat. — Dar știi că Șugaev nu există?! Eu! Eu scriu! Eu am scris — se lovea în piept...

Fața îi era palidă, ochii îi ardeau...

Toporin holbă ochii, apoi dând din cap, spuse:

— Ei, ai nimerit-o! Șugaev idiot!... Șugaev! Putere... talent...

— Va fi condamnat! — Strigă Gdovschi cu un glas straniu. — Înțelegi, oare, că eu sunt acesta! Eu am scris pentru el!?

Toporin îl privi cu ochii severi.

— Aceasta e o clevetire nerușinată. Mă mir cum îndrăsnești să-mi-o spui!

Fața lui Gdovschi era transfigurată de turbare.

— Dacă o spun eu, să știi că așa este! N'o să mă înveți D-ta! Pe părerea D-tale tâmpită eu scuipe, și-i scriu pe toți. Toți veți fi condamnați. Și rupând povestirea, o aruncă pe jos și fugi din redacție...

Toporin se sculă numai decât, încue ușa și dând din cap cu nedumerire și frică, zise:

— Vezi, ce fac banii!... — apoi

uțin mai liniștit începu să lucreze. Gdovschi ajunsese acasă delirând. Nu-și putea da seama dacă e vis sau realitate. Atât de cumplit și de absurd îi părea acest fapt.

— Eu imitez pe Șugaev! — striga el, alergând prin cameră, răzând sălbatic. Pe acest tâmpit! Pe acest dobitoc! — Injură pe Șugaev cu toate cuvintele ce-i veneau la gură.

— Am venit la tine! Dacă te duci undeva... — auzi glasul lui Ciulcov, pe care-l și văzu intrând.

— A, îmi pare bine! Salutare! — zise în silă Gdovschi, venindu-și puțin în fire.

— Ia loc!

Ciulcov se așeză și începu să-i povestiască noutățile literare. Gdovschi nu-l auzea. Incepu să retrăiască, să simtă emoțiile... Privea țintă. Dar numele lui Șugaev îl izbi în auz, și parcă a ars. Se mișcă enervat în fotoliu și strigă:

— Șugaev! D-ta zici: Șugaev!?... Nu ști că el e un hoț, ordinar? Toată gloria lui e furată! Furată în mod josnic!...

Se ridică în picioare palid, tremurând.

Fața lui Ciulcov se aprinse, ochii sclipiau. Simțea că va auzi ceva foarte interesant, și întrebă plin de curiozitate:

— Ce a furat? Cui? Când?

— Hoț-repetă cu ură Gdovschi. — El mi-a furat numele. Toate operele lui sunt ale mele. Eu scriu, el numai iscălește.

Ciulcov se aștepta la toate, dar la aceasta nu. Aceasta-i părea absurd, o absurditate interesantă, și lăsându-se pe coate în fotoliu, izbucni într'un hohot de râs.

— Ha-ha-ha! Ce carchios! Ce scornitură! Ce glumă! Să-i fi spus lui! Ha-ha-ha... Șugaev D-ta, iar el numai așa... striga el răzând.

Gdovschi întâi stete uimit de râsul lui, apoi îl cuprinse o ciudă fără de margini.

— Eul eu! eu! — strigă el tremurând și bătând din picior. — El mi-a cumpărat scrisul meu, numele meu, pe mine. Fi voi spune-o aceasta în ochi. D-ta n'ai voie să nu-mi crezi!

Ciulcov se uită la el, și-și rupse numai decât râsul, sperindu-se de fața lui Gdovschi.

— Timotei Arcadievi, liniștește-te! — mormăia Ciulcov. — Eu, numai așa... Eu îți cred. Eu mă gândeam mai de mult la aceasta... Se n'înțelege că-i hoț!...

— Ah, D-ta nu-mi crezi — spuse Gdovschi disperat și căzu slăbit în fotoliu...

IX.

Noutatea aceasta era atât de extraordinară, încât Ciulcov, dela Gdovschi alergă de-adreptul la redacția „Rosgovori”, la Toporiu, unde găsi și pe Șugaev.

Toporiu abia îi povestise lui Șugaev tot ce auzise dela Gdovschi și Șugaev sta cu ochii holbați, cu fața palidă și speriată.

— Drept era un scriitor bun — spunea Toporiu — a primit moștenirea, însă, și s'au dus toate... Beție... Cărți... Talent a avut fără îndoială.

— Despre Gdovschi vorbești — întrerupse Ciulcov.

— Acuma viu dela el. Aleargă prin cameră, bătându-se cu pumnul în piept și strigă: „Șugaev — sunt eu!” M'am speriat la început, apoi l'am liniștit puțin și — fuga!

— Posibil! o viață de desfrânătă... — spuse Toporiu, adăugând: „vezi ce fac banii!”

Lui Șugaev i-se tulbura mintea: Ce va fi acum? Scandal!... Rușinel!...

— Domnule, vi-e rău? — întrebă deodată Ciulcov, văzând fața schimbată a lui Șugaev.

— Apă! ceru acesta cu glas slab. Toporiu se repezi, că aproape răsturnă pe Ciulcov, și aduse lui Șugaev un pahar cu apă.

El o bău cu poftă și suflă greu.

— Cum îndrănește? — mormăia Șugaev?

Ciulcov își plesni palmele:

— Doamnel! Așa v'a revoltat asta? Ha-ha-ha. Mi-se pare că Dv. nici nu cunoașteți pe această persoană.

— Lăsați! — spuse Toporiu răzând.

— Din cauza acestor fleacuri Dvoastră trebuie să vă mândriți cu aceasta. Acest om a nnebunit fiind gelos pe Dv. ca de o femeie frumoasă, ha-ha-ha!...

— Da, dar totuși.

— Prostie! Lăsați! Mai bine spuneți-ne când ne puteți da vr'o povestire! Așteptăm.

Șugaev însă nu putea să vorbească nimic. Părăsi redacția și alergă la Gdovschi.

— Așa? — spunea el mergând pe stradă. — Asta-i cinstit? Ei, stai! Îți voi arăta eu. — Și necăjit, grăbea pe birjar.

Sufocându-se de turburare, roșu, inciudat, abia așteptă să-i deschidă ușa și se năpusti în cameră ca un vifor, lăpădând jos pardesiul.

— Ce-i asta? — răcni el, de răsună camera. — Ticăloșie!

Slăbit de puteri din cauza emoției, Gdovschi sta culcat de două zile. Zărind pe Șugaev intrând în cameră, sări din pat. Cu fața albă ca hârtia, cu privirea nebună, tremurând, se apropie de Șugaev.

Șugaev în turbarea lui nu vedea starea lui Gdovschi și continua să strige răgușit:

— Crezi poate că ți-a crezut cineva? Tu mi-ai vândut și sufletul tău și limba ta! Stai, acum! Mă voi desfăce eu! — și amenința cu pumnul.

Gdovschi tremura. Ura îl înăbușea... înghițea aerul, deschizând gura, ca un pește fără apă.

— N'ai nici o putere! — Strigă Șugaev. — Crezi că eu voi suferi din cauza ta? Poți să crăpi acuma, poți să putrezești! Pot să scriu și fără tine! Nu-i mare cuminenie! Eu te hrănesc, eu te adap!...

— Taci! — sopți Gdovschi cu glasul întunecat...

— Cum?... Îți arăt eu! — și se repezi furios la Gdovschi.

Cercuri verzi jucău înaintea lui Gdovschi, Răsună nu strigăt sălbatic... Gdovschi deveni crud...

El apucă de pe masă un urs de bronz și furios îl isbea cu el în față de Șugaev...

Șugaev căzu... Pe față i-se scurgea sânge... Iar Gdovschi, pierdut îl tot lovia în față, sfărâându-i oasele cartilagiile, rupând carnea de pe el...

X.

Uciderea lui Șugaev făcu senzație mare în oraș. Toate gazetele aveau necrologuri, cari plângeau marele talent pierdut fără vreme. Fotografiiile lui împodobiau toate vitrinele, iar după sieriul lui Șugaev mergea mulțime mare de adoratori și adoratoare.

Toți îl plângeau.

Peste vr'o patru luni a fost judecata lui Gdovschi pe care l'au găsit nebun.

El, bietul, șade în casa de nebuni. Mereu îi apare Șugaev. — „Ia-ți aurul înapoi și dă-mi numele meu!” — striga turbat, aruncându-se pe preți și isbindu-i cu pumnii.

Dar numele nu-l poți întoarce cu nici un preț, și Gdovschi pierde în casa de nebuni, pe când numele lui Șugaev, probabil că va rămâne și în istoria literaturii rusești...

(Sfârșit).

Un alt Valentino, dar după cum se vede nu prea seamănă cu regretatul Valentino, idealul fetelor tinere: este Carl Valentino din München, unul dintre comicii cei mai renumiți ai Germaniei

VIITORUL SOCIETATE ÎN COMANDITĂ PENTRU AJUTORĂRI DE DOTE CLUJ, STRADA MEMORANDULUI NO. 4.

Primesc dotă (zestre)

Domnișoarele, doamnele și domni, cari voesc să se căsătorească dacă încheie contract cu institutul nostru. Plătim sau dăm: celor din clasa I. 100.000 lei numerar sau o garnitură completă de dormitor, soufragerie și bucătărie, în valoare totală de 120.000 lei.

Celor din clasa II. 70.000 lei numerar, sau o garnitură completă pentru un dormitor, soufragerie și bucătărie, în valoare totală de 80.000 lei.

Celor din clasa III. 40.000 lei numerar, sau o garnitură completă pentru dormitor și bucătărie în valoare de 50.000 lei.

În senzul condițiilor noastre generale, plătim în numerar ajutorul de dotă și acelor persoane cari nu se vor căsători.

Cele mai avantajoase condițiuni

Inscrierile se pot face: în Cluj, la sediul societății, Str. Memorandului 4. Căutăm reprezentanți cu salariu fix în toată țara, cari să poseadă garanție morală și materială.

In mreje...

SĂ fi fost cam 8 dimineața când eram cu toții gata de plecare.

Imbrăcați în cojoace, cu căciuli, opinci și pantaloni de pânză de lăslugi, prin care apa pătrunde, ne țineam pe urma carului, ce mergea trosnind din toate încheieturile, încărcat cu năvodul, făcut din zece plăși, coșuri de pus pește și de ale gurii. O ceață plumburie împrumuta câmpului o înfățișare tristă, de iarnă. Prin păcurile de papură uscată, turme de oi sgribulite pășeau firicele de rogoz îngalbenit, în vreme ce ciobanul, înfășurat în sarica-i mituoasă, pășia încet pe urma lor, numărând în gând zilele de iarnă rămase.

Nu era ger, dar din ajun căzuse zăpadă, care scârțâia sub opinci, îngânând hodorogeala carului tras a lenș de doi boi. Drumul d'abea se cunoștea, sub covorul de zăpadă. La poalele unei pădurici de sălcii bătrâne, o fașie de apă își increștia undele, la adierea vântului.

După ce am desjugat boii, patru dintre noi s'au suit într-o luntre mică și au întins năvodul peste apă. Alți patru țineau bățul, legat la capătul plasei. Eram printre aceștia. După ce am mers vre-o zece metri, am înfipt bățul în pământ, iar cei din luntre, făcând un ocol, s'au îndreptat spre mal, unde am început cu toții să tragem, de amândouă capetele, plasa, în care se sbălia fel de fel de pește, prins în ochiurile mrejei.

Am adunat peștele mare, iar pe cel mic l'am svârțit înapoi în apă. Ne-am pregătit apoi pentru a doua toană. Cei din luntre au întins iar năvodul, vâslind din rasputeri în susul apei și târind cu greutate plasa, care se încălca încet încet, cu peștele ce-i ieșea în cale. Noi, de pe mal, dela o vreme, deabea puteam umbra, sudoarea ne curgea, în broboane mari, pe obraz. Degeaba ne strigau cei din luntre să înfigem clecea în pământ, că poate s'o fi agățat de ceva plasa, că merge atât de greu, noi ne străduiam și nu pu-

team trage năvodul din apă. Cu multă greutate, în cele din urmă, am izbutit să înțepem plasa și cei din luntre, grăbind, s'o scoală la mal. Când mai aveam puțin de scos, printre ochiurile plasei, văzurăm ceva negru:

— „Am spus eu că trebuie să aibe ceva! Ia uite-te, căta mai buturuga!” spuse unul. Dar cuvântul îi îngheță pe buze când, privind mai bine, văzu în plasa scoasă pe mal, leșul unui băiețuș, cam de 14 ani, strâns închireit, cu genunchii aproape de gură, și cu mâinile înțelestate pe o bătă noduroasă, de sătină. Cuprinși de spaimă, am rămas înmămuriiți. Și nu ne-a scos din impietrirea în care ne băgase vederea cadavrului, decât un cioban, chemat în grabă de unul dintre noi, din susul apei, unde-și pășia oile.

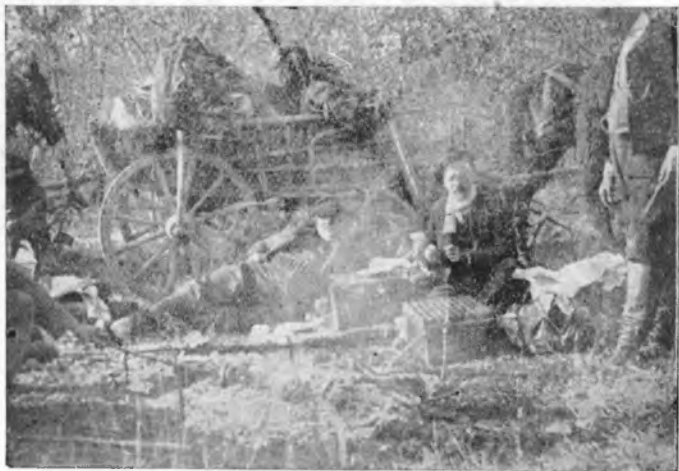
„Inecatul fusese băgat cu simbrile la un oier, care-l adunase de pe lunuri. Intr'o zi, fiindcă-i pierise două oi, stăpânul său, care era om rău, l'a luat la goană cu câinii, și de atunci nu s'a mai știut de dansul. Credeau că fugise la altul.”

„Poate — mai zise ciobanul — elătând din cap cu jale, — s'o fi răsturnat pluta, pe care a vrut să treacă apa de frica stăpânului. Dumnezeu să-l ierte.” Și ciobanul plecă îndărăt, spre oile sale, ce de abea se deosebiau în ceață.

Așa ni s'a sfârșit pescuitul, în ziua aceea tristă de iarnă. Am aruncat peștele tot, înapoi în apă. Am înjugat boii la carul pe care am întins pe cel inecat, înfășurat în plasa, care-l scosese din apă, și care-i slujia acum ca giulgiu. Din fața vânătorii și umflată de apă a băiatului, rachie tăiaseră bucăți cu fourfecile lor.

Boii porniră, suflând, înțelegând parcă și dâșii că duc o povară jalnică, iar noi, su captele plecate, urmam, în convoi trist cu pași trăgănați, carul prefăcut în car de îngropăciune.

Panaî Ion.

Popas de vânătoare. (Trimis de Massu Constantin)

O vânătoare...

— Voi spuneți că mergeți la vânătoare! Fleac, nu vânătoare e asta. Ehe! când eram de vârstă voastră, să fi văzut cum făceam vânătoare!

— Se poate, nene Iancule, dar nici pe noi să nu ne crezi așa de proști.

— Nu zic că sunteți proști, dar vă spui că pe vremea noastră era vânătoare, nu jucărie. Ne adunam la un loc, zece douăzeci de inși și ne împărțiam în două: ai ce n'aveau puști îi făceam gonaci; le dăm câte un ciomag în mână și plecăm cu toții, pe unde știam că e vânat mai mult.

— Păi vezi nene Iancule, eu de pildă mă duc la vânătoare mai mult de distracție asta-i

plăcerea mea când viu la țară... Nu mă duc cu gândul că trebuie numai decât să vânez. Merg agale și dacă dau peste o sălbaticăune o împușc, dacă nu, mă duc înainte până socot eu că-i destul ș'apoi mă întorc acasă...

— Ei, de sigur, acum faceți sport! Altfel era pe vremea mea.

Stăi să-ți spun o întâmplare, ca să vezi cum se făcea vânătoarea în vremurile mele. Când țineam via lui unchiu-tău, aveam un cal caun slab. Il lăsem mai multă vreme la grajd, să se facă bine. Intr'o zi îi zic rândușului să mi-l scoată afară și să puie șeaua pe el. Nu-mi aduc aminte bine pe cine aveam rânduș atunci, mi se pare că era Ionuță ăla bătrân... Îmi aduce calul, încalca pe el și plec în sat, mai mult ca să se plimbe mărtoaga, că destul stătuse în grajd, și i-s'o fi urit. Când să măntore, drept înaintea mea un câine ținea în gură un ceva alb. La început n'am dat lucrului asta năci o însemnătate. Dar când mă uit mai bine, ce să văd, nu e câine, ai cogeamite vulpea, cu gânsca în gură.

N'aveam năci și atunci desfac cingătoarea dela pantalonii dau cu ea vre-o două calului și goana după vulpe. Oricât go-

neam de tare nu mă puteam apropia deloc de dânsa.

Ea fugi, eu fugii, am ajuns la marginea Bucovelului. Vulpea intră în apă și trece dincolo. Când ajung și eu — am uitat să vă spun că Mișu, așa-l chema, pe cal, începuse să schiopăteze — am stat o leacă să mă cuget: „Fie ce-o fi, trec și eu dincolo”, mi-am zis, și am trecut de cealaltă parte a apei. Acolo nici ur-

mă de vulpe. Dar dându-mă jos de pe cal și căutând mai bine, numai ce văd două găuri mari și pene de orătănie la gura lor. Aha, mi-am zis, aicea mi-ai intrat șireata! Am adunat în grabă niște găteje, le-am pus la gura viziunei și le-am dat foc. Eu m'am ținut la cealaltă gură cu un păr gros. Aici am avut grije să pun o piedecă, dintr'o cracă groasă, așa încât vulpea când o fi să iasă afară să se căzniască, ca să-și poată face loc.

N'am așteptat mult: gonită de fum dintr'o parte când a văzut craca, a încercat să-și facă loc, cum a putut, iar eu am pocnit-o odată zdravăn în cap, de a rămas acolo. Am luat-o și am dus-o acasă.

Ehei, pe vremea mea se făcea vânătoarea, uite așa fără pușcă,

fără nimic. Pe atunci, noi nu făceam sport.

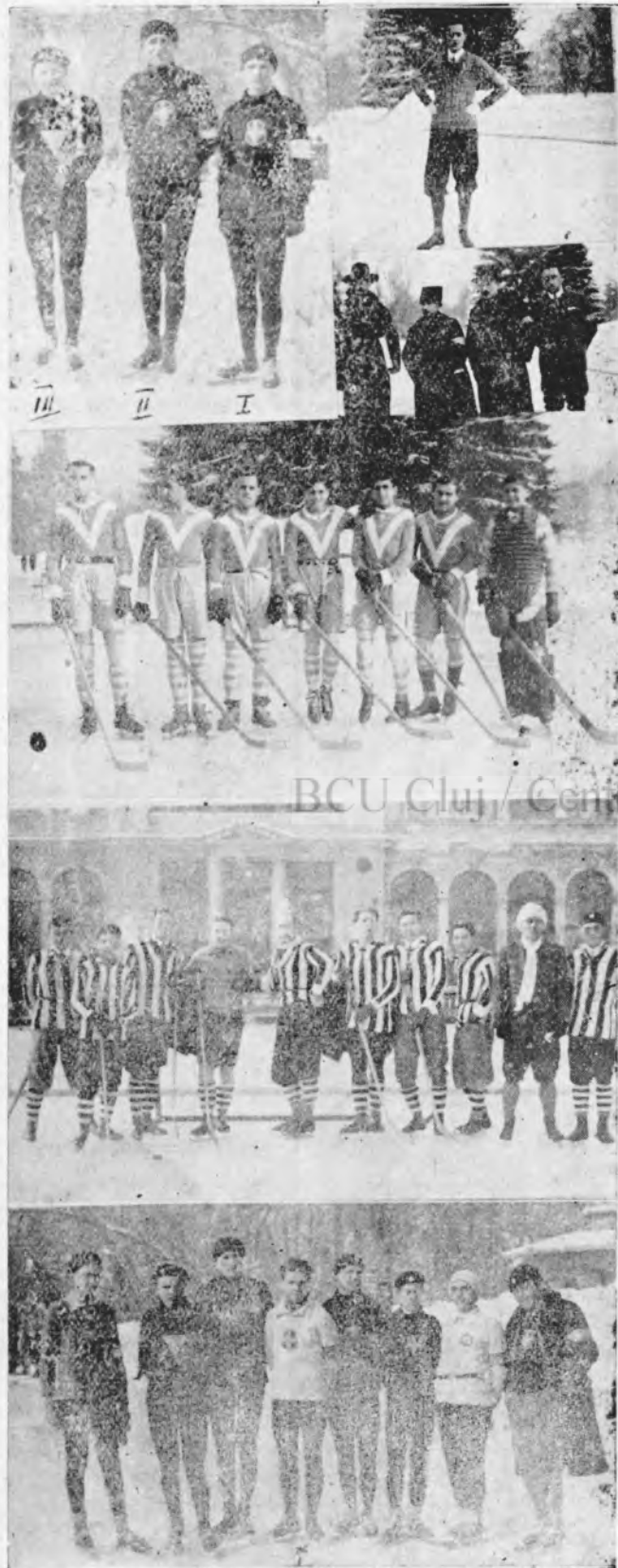
— Se poate, țî-s'a întâmplat și d-tăle, să iasă vulpea gata pe tavă. Dar mai du-te acum, să vedem dacă găsești vulpi, care să aștepte să le dai cu parul în cap.

S'au deșteptat și vulpile în vremea de astăzi, nene Iancule.

Când a plecat nenea Iancu, multă vreme m'am gândit dacă nu cumva povestea lui este vre-un basm vânătoare, dintre acelea care mai mult decât orice fac farmecul vânătoarelor.

C. Ialomițeanu-Ploști

Sport de iarnă

Concurs de patinaj la Cluj. Dela dreapta spre stânga și de sus în jos campionii de iuțea, II Dr. Manusek, III Gândiș; Linu (Universitatea) campionul în figuri. Comitetul regional. Echipa de focheri din București. Echipa din Cluj. Echipa de concurenți în viteză pe gheață (x) Herdler favorit care încă n'a corespuns așteptărilor

Vedere generală a Predealului în vreme de iarnă. Săritură cu sky executată la Sinaia de către dl Căpitan Mavrici. Concurs de hockey între tennis-Club și hockey-Club, în Cișmigiu la București, în prezența A. S. R. Principele Nicolae și altor demnitari. D-l Stoinescu execută, la concursul din Cișmigiu (București) o săritură cu patinele peste un automobil

Concursul de frumusețe pentru copii

18. Iosif Stănescu, 3 ani — Dumbrava, Jud. Cluj. 11. Harry Focșaner, 4 și jumătate ani — București. 19. Lucia Coroiu, 3 ani — Bazar-gic. 20. Radu V. Ștefănescu, 6 ani — Iași. 21. José Vartan, 4 ani, Ivești (Tecuci). 22. Victor Chiselev, 3 ani — Chișinău. 24. Mirica și Mihai Marcovici — București.